

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

İÇ VE DIŞ PAYDAŞ ÇALIŞTAY RAPORU

27.01.2026
2025

KARİYER KOORDİNATÖRLÜĞÜ

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

İÇ VE DIŞ PAYDAŞ ÇALIŞTAY RAPORU

27.01.2026
2025

KARİYER KOORDİNATÖRLÜĞÜ

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
İÇ VE DIŞ PAYDAŞ ÇALIŞTAYI
ÇALIŞTAY RAPORU

İçindekiler

05	_____	Giriş
07	_____	Uluslararası & Ulusal Sıralama Performans Raporu
12	_____	Akreditasyon Çalışmalarımız & Hedeflerimiz
16	_____	İç & Dış Paydaş Çalıştayı
17	_____	Çalıştayda Öne Çıkan Görüş & Öneriler

Giriş

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi olarak; eğitim-öğretim kalitemizi geliştirmek, sektörle kurduğumuz iş birliklerini daha sistematik bir zemine taşımak ve mezunlarımızın ülkemize yüksek katma değer sağlayan bireyler olarak yetişmesini desteklemek amacıyla çalışmalarımızı 2025 yılında da sürdürmekteyiz. Bu kapsamda, 2024 yılında ilkini gerçekleştirdiğimiz “İç ve Dış Paydaşlar Çalıştayı”nı 2025 yılında daha geniş ve kapsayıcı bir katılımıla yeniden düzenliyoruz.

Çalıştay sürecinde müfredatımızın güncel gereksinimlere uyumunu değerlendiriyor; sektörün değişen beklentilerini doğrudan paydaşlarımızdan dinleyerek stratejik planlamamıza yön veriyoruz. Kamu ve özel sektör temsilcilerinin katkıları, akademi-sektör iş birliğini söylem düzeyinin ötesine taşıyarak somut ve sürdürülebilir projelere dönüştürmemize imkân sağlamaktadır.

Öğrencilerimizin kariyer gelişimine doğrudan katkı sunacak uygulama odaklı modeller geliştirmek, 2025 yılı önceliklerimiz arasındadır. Bu doğrultuda, öğrencilerimizin sektörün gerçek ihtiyaçlarına uygun yetkinliklerle donatılmasını ve mezunlarımızın iş dünyasına güçlü bir başlangıç yapmasını hedefliyoruz.

Ayrıca çalıştay çıktılarının izlenebilir ve ölçülebilir bir yapıya kavuşturulması amacıyla somut eylem planları oluşturulmakta; ilgili akademik birimler ile sektör temsilcileri arasında sürekli iletişim mekanizmaları tesis edilmektedir. Böylece iş birliği süreci tek seferlik bir etkinlik olmaktan çıkarılarak kurumsal ve sürdürülebilir bir modele dönüştürülmektedir.

Önümüzdeki dönemde paydaş çalıştaylarımızı düzenli olarak sürdürerek iş birliği kültürünü daha da güçlendirmeyi; eğitim-öğretim süreçlerimizi sürekli iyileştirmeyi ve mezunlarımızın ülkemizin geleceğine değer katan bireyler olarak yetişmesini sağlamayı amaçlıyoruz. Bu vizyon doğrultusunda paydaşlarımızla birlikte daha güçlü sonuçlara ulaşacağımıza inanıyoruz.

Prof. Dr. Bülent Kent

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Rektörü

Sayılarla

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

446

Program

1922

Akademik Personel

43938

Toplam Öğrenci

24683

Lisans

16041

Ön Lisans

1632

İdari Personel

1077

Sürekli İşçi

2673

Yüksek Lisans

541

Doktora

672

Uluslararası Öğrenci

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Uluslararası & Ulusal Sıralama Performans Raporu

Giriş

Bu rapor, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi'nin önde gelen uluslararası ve ulusal yükseköğretim derecelendirme kuruluşlarındaki (UI GreenMetric, THE, QS, URAP) güncel performansını, yıllara sâri gelişimini ve genel durumunu özetlemek amacıyla hazırlanmıştır.

**YÖK 2024 Verilerine göre
Tüm Üniversiteler Arasında
"Sıfır Atık, Yeşil Kampüs ve Çevrecilik"
Alanlarında 12. sıradayız.**

1. UI GreenMetric Dünya Üniversiteleri Sıralaması

Hakkında: UI GreenMetric, üniversiteleri altyapı, enerji, iklim değişikliği, atık, su kaynakları, ulaşım ve eğitim gibi çevresel sürdürülebilirlik metriklerine göre değerlendiren küresel bir platformdur.

Yıl	Dünya Sıralaması	Türkiye Sıralaması	Yapı & Altyapı (SI)	Enerji & İklim (EC)	Atık (WS)	Su (WE)	Ulaşım (TR)	Eğitim (ED)
2024	915	95	684	1013	872	1411	643	673
2025	754	81	273	1121	341	1589	797	708

2. THE (Times Higher Education) Impact Rankings

Hakkında: THE Impact sıralaması, üniversitelerin Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na (SDG – Sustainable Development Goals) yönelik toplumsal, ekonomik ve çevresel katkılarını ölçer.

Yıl	Genel Sıralama	SDG 3 (Sağlık ve Kaliteli Yaşam)	SDG 4 (Nitelikli Eğitim)	SDG 9 (Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı)	SDG 17 (Amaçlar için Ortaklıklar)
2024	601-800	301-400	46	101-200	1501+
2025	401-600	201-300	35	101-200	301-400

3. QS Sustainability Rankings 2026

Hakkında: QS Sürdürülebilirlik Sıralaması, kurumların dünyadaki en acil çevresel ve sosyal sorunların üstesinden gelme konusundaki kapasitesini Çevresel Etki, Sosyal Etki ve Yönetişim ana başlıkları altında değerlendirir.

Kategori	Küresel	Asya	Batı Asya	Türkiye
Genel Sıralama	1501+	582	128	39
Çevresel Etki	1251+	493	107	30
Sosyal Etki	1251+	415	84	25
Yönetişim (Genel & İyi Yönetişim)	1219	514	130	44

Alt Metrik Dağılımları (Türkiye Sıralaması):

- Eğitimin Etkisi: 12
- Sağlık ve Refah: 14
- İstihdam: 16
- Çevresel Araştırma: 22
- Çevresel Eğitim: 24
- Eşitlik: 30
- Çevresel Sürdürülebilirlik: 35
- Bilgi Paylaşımı: 47

4. THE WUR (World University Rankings) by Subject

Hakkında: Üniversitelerin belirli akademik disiplinlerdeki eğitim, araştırma, atıf, uluslararası görünüm ve endüstri geliri performanslarını ölçer.

Alan	2025 Sıralaması	2026 Sıralaması
Tıp ve Sağlık (Medical and Health)	801-1000	1001+
Eğitim Çalışmaları (Education Studies)	601+	601-800
Yaşam Bilimleri (Life Sciences)	1001+	1001+
Fiziksel Bilimler (Physical Sciences)	1001+	-

5. QS WUR (World University Rankings) Bölgesel

Hakkında: QS Dünya Üniversite Sıralamaları'nın bölgesel bazdaki akademik itibar, işveren itibarı, öğrenci-öğretim üyesi oranı ve uluslararası araştırma ağı gibi kriterlere dayalı değerlendirmesidir.

Yıl	Avrupa	Batı Asya	Türkiye
2025	601	61	41
2026	701-900	79	79

6. THE WUR (Genel ve Disiplinlerarası Araştırma)

Hakkında: THE Genel Sıralaması kurumun tüm akademik ve araştırma kapasitesini ölçerken, Disiplinlerarası Bilimler (Interdisciplinary Sciences) alt sıralaması farklı disiplinlerin bir arada yürüttüğü yenilikçi araştırmaları değerlendirir.

- THE WUR 2025: Dünya: 1501+ | Türkiye: 34
- THE WUR 2026: Dünya: 1501+ | Türkiye: 41
- THE WUR Interdisciplinary Sciences 2025: Dünya: 801+ | Türkiye: 63

7. URAP (University Ranking by Academic Performance)

Hakkında: ODTÜ bünyesinde kurulan URAP, üniversiteleri makale sayısı, atıf sayısı, toplam bilimsel doküman sayısı ve uluslararası/yurtiçi işbirlikleri gibi tamamen akademik üretkenlik odaklı objektif kriterlere göre sıralar.

Akademik Yıl	Makale	Atıf	Bilimsel Doküman	Doktora	Öğretim Üyesi / Öğrenci	Uluslararası İşbirliği	Yurtiçi İşbirliği	TÜBİTAK Proje	Toplam Puan	Sıra
2021-2022	9.757	10.412	10.727	10.608	4.970	-	-	-	46.474	60
2022-2023	9.672	10.445	11.407	9.249	5.024	648	4.443	1.033	67.061	54
2023-2024	9.162	10.653	11.219	10.358	5.855	6.199	4.393	10.849	68.689	59
2024-2025	9.180	10.177	10.399	11.109	5.896	5.897	4.222	Veri Yok	59.121	66
2025-2026	9.777	9.632	10.471	10.793	5.812	5.609	4.058	11.047	67.199	68

Akreditasyon & Kalite Güvencesi Süreçleri

Giriş

Bu bölüm, kurumumuzun eğitim-öğretim kalitesini ulusal ve uluslararası standartlarda belgelemek amacıyla yürüttüğü akreditasyon çalışmalarının güncel durumunu özetlemektedir. Rapor; akredite edilmiş programları, akreditasyon süreci fiilen devam eden birimleri ve Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ) kapsamında tescillenen diplomaları içermektedir.

1. Akredite Edilen Programlar

Açıklama: Bu bölümde, ilgili ulusal veya uluslararası akreditasyon kuruluşları (TEPDAD, VEDEK, EAEVE, TURAK, FEDEK vb.) tarafından değerlendirme süreçleri başarıyla tamamlanarak akredite edilen veya akreditasyon kararı aşamasında olan programlarımız yer almaktadır. Bu durum, ilgili bölümlerin eğitim kalitesinin tescillendiğinin en önemli göstergesidir.

Fakülte / Yüksekokul	Bölüm / Program	Akreditasyon Kuruluşu
Tıp Fakültesi	Tıp	TEPDAD
Veteriner Fakültesi	Veteriner	VEDEK (Ulusal)
Veteriner Fakültesi	Veteriner	EAEVE (Uluslararası)
Turizm Fakültesi	Turizm İşletmeciliği	TURAK
Turizm Fakültesi	Seyahat İşletmeciliği	TURAK
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Arkeoloji	FEDEK
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Psikoloji	FEDEK
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Türk Dili ve Edebiyatı	FEDEK
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Sosyoloji	FEDEK
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Felsefe	FEDEK
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Tarih	FEDEK
Aydın Sağlık Hizmetleri MYO	Tıbbi Laboratuvar Teknikleri	MEDEK
Köşk MYO	Gıda Teknolojisi	MEDEK
Nazilli Sağlık Hizmetleri MYO	Yaşlı Bakımı	MEDEK
Söke İşletme Fakültesi	İnsan Kaynakları Yönetimi	STAR
Sağlık Bilimleri Fakültesi	Ebelik	EPDAK
Yabancı Diller Yüksekokulu	İngilizce (Hazırlık)	EQUALS
Kuşadası Davutlar MYO	Aşçılık	TURAK
Nazilli İİBF	İktisat	STAR
Nazilli İİBF	İşletme	STAR
Nazilli İİBF	Uluslararası Ticaret ve Finansman	STAR
Nazilli İİBF	Çalışma Eko. ve Endüstri İlişkileri	STAR
Nazilli İİBF	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	STAR
Nazilli İİBF	Uluslararası İlişkiler	STAR
Nazilli İİBF	Maliye	STAR
Fen Fakültesi	Fizik	FEDEK
Fen Fakültesi	Kimya	FEDEK
Fen Fakültesi	Biyoloji	FEDEK
Fen Fakültesi	Matematik	FEDEK

2. Akreditasyon Süreci Devam Eden Bölüm ve Programlar

Açıklama: Kurumsal kalite kültürünün yaygınlaştırılması hedefleri doğrultusunda, aşağıda fakülte ve yüksekokul bazında sınıflandırılmış programlarımız öz değerlendirme hazırlıklarını, başvuru süreçlerini veya dış değerlendirme aşamalarını aktif olarak sürdürmektedir.

Fakülteler

Fakülteler:

- Diş Hekimliği Fakültesi:** Diş Hekimliği
- Eğitim Fakültesi:** Fen Bilgisi Öğretmenliği, İlköğretim Matematik Öğretmenliği, Özel Eğitim Öğretmenliği
- Hemşirelik Fakültesi:** Hemşirelik
- İletişim Fakültesi:** Halkla İlişkiler ve Reklamcılık, Radyo Televizyon ve Sinema
- İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi:** İngiliz Dili ve Edebiyatı
- Mühendislik Fakültesi:** Bilgisayar Mühendisliği, Gıda Mühendisliği
- Söke İşletme Fakültesi:** Kamu Yönetimi, Ekonomi
- Spor Bilimleri Fakültesi:** Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi, Spor Yöneticiliği, Rekreasyon
- Turizm Fakültesi:** Turizm Rehberliği, Yiyecek ve İçecek İşletmeciliği, Turizm İşletmeciliği, Seyahat İşletmeciliği
- Ziraat Fakültesi:** Bitki Koruma, Tarla Bitkileri, Bahçe Bitkileri, Tarımsal Biyoteknoloji, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme, Peyzaj Mimarlığı

Meslek Yüksekokulları:

- Aydın MYO:** İnşaat Teknolojisi, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı
- Bozdoğan MYO:** Laborant ve Veteriner Sağlık
- Buharkent MYO:** Çağrı Merkezi Hizmetleri, Büro Yönetimi ve Yönetici Asistanlığı, Çocuk Gelişimi
- Didim MYO:** Turizm ve Seyahat Hizmetleri, Turizm ve Otel İşletmeciliği
- Karacasu Memnune İnci MYO:** İşletme Yönetimi, Turizm ve Otel İşletmeciliği
- Köşk MYO:** Gıda Kalite Kontrolü ve Analizi, Lojistik, Yerel Yönetimler
- Kuşadası Davutlar MYO:** İkram Hizmetleri, Turizm ve Otel İşletmeciliği
- Nazilli MYO:** Lojistik
- Nazilli Sağlık Hizmetleri MYO:** Evde Hasta Bakımı
- Söke Sağlık Hizmetleri MYO:** Ameliyathane Hizmetleri, İlk ve Acil Yardım, Evde Hasta Bakımı

3. Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ)

Açıklama: Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ), kalite güvencesi sağlanmış eğitim programlarının Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ) ile uyumunu gösteren prestijli bir tescildir. Üniversitemiz bünyesinde aşağıdaki lisans programları TYÇ logosu kullanım hakkı elde ederek diplomalarının ulusal ve uluslararası şeffaflığını, tanınırlığını ve güvenilirliğini kanıtlamıştır.

Yeterlilik Kodu	Program / Yeterlilik Adı	Yerleştirme Tarihi
TR0030020975	Veteriner Lisans Diploması	14.102.024
TR0030037045	Tıp Lisans Diploması	25.032.025
TR0030020655	Seyahat İşletmeciliği Lisans	13.052.025
TR0030037048	Turizm İşletmeciliği Lisans Diploması	13.052.025
TR0030037013	Arkeoloji Lisans Diploması	24.102.025
TR0030037021	Felsefe Lisans Diploması	24.102.025
TR0030020904	Psikoloji Lisans Diploması	24.102.025
TR0030020915	Sosyoloji Lisans Diploması	24.102.025
TR0030020966	Türk Dili ve Edebiyatı Lisans	24.102.025

İç & Dış Paydaş Çalıştayı

Çalıştay Gündemi

1. Sektörel İhtiyaçların Belirlenmesi
2. İşbirliklerinin Geliştirilmesi
3. Pratik Eğitim ve Staj Olanakları
4. Kalite Yönetim Süreçleri
5. Teknolojik ve Altyapı Desteği
6. Toplumsal Katkı Projeleri
7. Mezun Geri Bildirimi
8. Uluslararasılaşma ve İnovasyon
9. Yerel Yönetimlerle İş birliği
10. Dış Paydaş Memnuniyeti

27 Ocak 2026 tarihinde Üniversitemiz İnsan Kaynakları Kariyer ve Mezunlarla İlişkiler Koordinatörlüğü (İKAK) tarafından, eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme, toplumsal katkı ve kurumsal liderlik başlıklarının ele alındığı İç ve Dış Paydaş Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

Üniversitemiz Rektörü Prof. Dr. Bülent Kent'in teşrifleriyle düzenlenen çalıştaya; Rektör Yardımcıları Prof. Dr. Cemal İyem, Prof. Dr. Erkan Salan ve Prof. Dr. Cengiz Özarslan, Rektör Danışmanı Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Fatih Hacıyusufoğlu, enstitü müdürleri, fakülte dekanları, meslek yüksekokulu müdürleri, Genel Sekreter Yardımcısı Tanfer Bilge, akademik ve idari personel ile kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri katılım sağlamıştır.

Çalıştay kapsamında üniversite-paydaş iş birliğinin kurumsal düzeyde güçlendirilmesi, sektörel beklentilerin eğitim müfredatına entegrasyonu, araştırma ve proje ortaklıklarının artırılması ile toplumsal etki kapasitesinin geliştirilmesine yönelik kapsamlı değerlendirmeler yapılmıştır.

Elde edilen görüş ve öneriler doğrultusunda, Üniversitemizin stratejik hedeflerine daha sistematik ve sürdürülebilir adımlarla ilerlemesi adına somut yol haritaları oluşturulmuş; çalıştay çıktıları, önümüzdeki dönemde hayata geçirilecek proje ve uygulamalara yön verecek temel referans doküman niteliği kazanmıştır.

Çalıştayda Öne Çıkan Görüş & Öneriler

1. BÖLGESEL KALKINMA ÖNCELİKLERİ VE ÜNİVERSİTENİN STRATEJİK ROLÜ

2025 yılı İç ve Dış Paydaş Çalıştayı kapsamında sanayi temsilcileri, oda başkanlıkları, kamu kurumları, yerel yönetimler ve akademik birimlerden alınan geri bildirimler; Aydın ilinin önümüzdeki beş yıllık dönemde ekonomik, sosyal ve sektörel dönüşüm açısından kritik bir eşikte olduğunu ortaya koymaktadır. Bu süreçte üniversitenin rolü yalnızca insan kaynağı yetiştiren bir eğitim kurumu olmakla sınırlı görülmemekte; bilgi üreten, uygulamaya yön veren, sektörleri dönüştüren ve bölgesel kalkınmayı sistematik biçimde destekleyen bir aktör olarak konumlandırılması beklenmektedir.

Çalıştay çıktıları incelendiğinde Aydın için öncelikli kalkınma alanlarının; akıllı tarım ve katma değerli gıda üretimi, sürdürülebilir ve erişilebilir turizm, yenilenebilir enerji ve jeotermal kaynakların etkin kullanımı, sağlık sektörü ve toplum sağlığı, dijital dönüşüm, yeşil mutabakat süreçleri ile kadın ve kırsal kalkınma başlıklarında yoğunlaştığı görülmektedir. Bu alanların tamamında ortak beklenti, üniversitenin teorik bilgi üretiminden uygulamaya geçişi hızlandırmasıdır.

1.1 Tarım Teknolojileri, Katma Değerli Üretim ve Akıllı Sistemler

Aydın ili, zeytin ve incir başta olmak üzere tarımsal üretim açısından ulusal ölçekte stratejik bir konumdadır. Ancak sanayi temsilcileri mevcut üretim modelinin çoğunlukla ham ürün satışı üzerine kurulu olduğunu, katma değerli ürün geliştirme kapasitesinin artırılması gerektiğini ifade etmiştir. Özellikle:

- Akıllı tarım uygulamaları,
- Sensör destekli sulama sistemleri,
- Su tasarrufu sağlayan otomasyon çözümleri,
- Akıllı sera projeleri,
- Tarımsal karbon ayak izi ölçüm sistemleri,
- Dijital üretim takibi

başlıklarında üniversitenin doğrudan saha temelli Ar-Ge desteği sağlaması gerektiği belirtilmiştir.

Bununla birlikte jeotermal kaynakların tarımsal üretimde verimlilik artırıcı unsur olarak kullanımı ve bu kullanımın çevresel etkilerinin analiz edilmesi gerekliliği vurgulanmıştır. Özellikle jeotermalin toprak, su ve insan sağlığı üzerindeki etkilerinin multidisipliner biçimde incelenmesi ve bilimsel veriye dayalı politika önerilerinin geliştirilmesi, üniversitenin üstlenmesi gereken görevler arasında değerlendirilmiştir.

Bu çerçevede üniversitenin:

- Tarım teknolojileri ihtisas alanı oluşturmaları,
 - Uygulamaya dönük laboratuvar yatırımlarını artırması,
 - Sektör ihtiyaçlarına göre tez ve proje konularını eşleştirmesi,
 - Tarımsal üretimde dijital dönüşüm odaklı sertifika programları başlatması
- beklentiler arasında yer almaktadır.

1.2 Sürdürülebilir Turizm ve Bölgesel Markalaşma

Kuşadası ve çevresi başta olmak üzere turizm sektörü, Aydın ekonomisinin temel taşıdır. Ancak sektör temsilcileri, klasik turizm anlayışının sürdürülebilirlik, dijitalleşme ve kalite standartları açısından yeniden ele alınması gerektiğini ifade etmiştir.

Öne çıkan öncelikler:

- Sıfır atık sertifikasyon sistemleri,
- Su ve enerji tüketim protokolleri,
- Karbon ayak izi ölçümü,
- Erişilebilir turizm uygulamaları,
- Sağlık turizmi,
- Dijital otel yönetim sistemleri,
- Turizmde yapay zekâ destekli planlama modelleri

Üniversitenin bu noktada yalnızca sektöre eleman yetiştiren bir yapı olmaktan çıkarak, turizm politikalarının şekillendirilmesinde danışmanlık sağlayan ve kalite standartlarını belirleyen bir referans kurumu haline gelmesi gerektiği ifade edilmiştir.

İşletmede Mesleki Eğitim (İME) sistemine geçişle birlikte yapılan protokollerin mezuniyet sonrası istihdamı doğrudan destekleyecek biçimde yapılandırılması, turizm sektöründe uygulamaya hazır mezun modeline geçiş açısından kritik görülmektedir.

Ayrıca turizm haftası, tematik festivaller ve uluslararası organizasyonlar aracılığıyla üniversite-belediye-oda iş birliklerinin artırılması, bölgesel markalaşma stratejisinin bir parçası olarak değerlendirilmiştir.

1.3 Yenilenebilir Enerji, Jeotermal Kaynaklar ve Çevresel Dönüşümün Kurumsal Çerçevesi

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde Aydın ilinin sahip olduğu jeotermal potansiyelin yalnızca enerji üretimi perspektifiyle değil, çevresel sürdürülebilirlik, tarımsal verimlilik, sanayi entegrasyonu ve halk sağlığı boyutlarıyla birlikte ele alınması gerektiği açık biçimde ortaya konulmuştur. Sanayi temsilcileri, jeotermalin bölgesel kalkınma açısından önemli bir avantaj olduğunu, ancak çevresel etkilerinin bilimsel temelde izlenmesi ve şeffaf biçimde raporlanmasının zorunlu olduğunu ifade etmiştir.

Özellikle jeotermal kaynakların:

- Toprak yapısına etkisi,
- Yeraltı ve yüzey su kaynakları üzerindeki sonuçları,
- Hava kalitesi ve iklim mikro klima değişimleri,
- Uzun vadeli çevresel sürdürülebilirlik parametreleri

üzerine disiplinlerarası araştırma yürütülmesi talep edilmiştir.

Sanayi tarafı, üniversitenin bu konuda bağımsız bilimsel veri üretmesini ve bölgesel politika yapıcılar için referans noktası oluşturmasını beklemektedir. Bu beklenti, üniversitenin yalnızca eğitim veren değil; bölgesel çevre politikalarına yön veren bilimsel bir merkez olarak konumlandırılmasını gerektirmektedir.

Bununla birlikte yenilenebilir enerji yatırımları (özellikle GES projeleri) konusunda teknik fizibilite, enerji verimliliği analizi ve karbon emisyon azaltım hesaplamaları alanında akademik danışmanlık ihtiyacı ifade edilmiştir. Sanayi kuruluşları karbon ayak izi ölçümü, sürdürülebilirlik raporlaması ve Avrupa Yeşil Mutabakatı uyum süreçlerinde akademik desteğe ihtiyaç duyduklarını açıkça belirtmiştir.

Bu doğrultuda üniversitenin:

- Karbon ayak izi ölçüm laboratuvarı kurması,
- Sürdürülebilir üretim danışmanlığı programları başlatması,
- Enerji verimliliği denetim ekipleri oluşturması,
- Yeşil dönüşüm sertifika programları düzenlemesi

gerektiği ifade edilmiştir.

Ayrıca gri su kullanımı, atık su geri kazanımı ve enerji tasarruflu üretim modelleri üzerine sektörel pilot projeler geliştirilmesi önerilmiştir. Bu projelerin yalnızca teorik rapor üretmekle sınırlı kalmaması; uygulamaya geçirilerek ölçülebilir çıktı üretmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Jeotermal tarımsal üretimde kullanımı konusunda ise, verimlilik artışı ile çevresel risklerin birlikte değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiş; bu alanda bilimsel şeffaflık ve düzenli veri paylaşımı talep edilmiştir.

Sonuç olarak 2025 yılı geri bildirimleri, yenilenebilir enerji ve çevresel dönüşüm başlığında üniversitenin pasif bir izleyici değil; veri üreten, analiz yapan ve bölgesel sürdürülebilirlik stratejisini yönlendiren bir merkez haline gelmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

1.4 Sağlık, Göç ve Toplum Temelli Hizmetlerde Yapısal İş Birliği

Sağlık sektörü temsilcileri tarafından iletilen geri bildirimler, mezunların teknik yeterliliklerinin yanında sistem yönetimi, mevzuat hâkimiyeti ve saha koordinasyonu konularında geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Özellikle kamu sağlık hizmetleri, göçmen sağlığı ve dezavantajlı gruplara yönelik sosyal hizmet uygulamalarında üniversite ile daha sistematik iş birliği talep edilmiştir.

Göçmen sağığı başığı altında:

- Bulaşıcı hastalık takibi,
- Toplum temelli sağıık taramaları,
- Sağıık veri analizi,
- Entegrasyon süreçleri

gibi alanlarda akademik katkı beklenmektedir.

Ayrıca Halk Sağıığı birimleriyle karbon ayak izi ölçümü ve sağıık tesislerinde sürdürülebilirlik uygulamaları üzerine ortak çalışmalar yürütülmesi önerilmiştir.

GETAT alanında sempozyum ve ortak bilimsel organizasyonlar düzenlenmesi, üniversitenin bu alandaki görünürlüğünü artırması açısından önemli görülmüştür.

Aile ve Sosyal Hizmetler tarafında ise:

- Huzurevleri, çocuk yuvaları ve sosyal bakım merkezlerinde uygulamalı eğitim,
- Bağımlılıkla mücadele projeleri,
- Psikososyal destek programları,
- Spor ve rehabilitasyon temelli sosyal projeler

önerilmiştir.

Bu geri bildirimler, üniversitenin toplum sağıığı ve sosyal refah alanında saha temelli, sürekli ve ölçülebilir projeler yürütmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

1.5 Kadın Girişimciliğı, Kırsal Kalkınma ve Sosyal İnovasyonun Kurumsal Çerçevesi

2025 yılı İç ve Dış Paydaş Çalıştayı geri bildirimlerinde, kadın emeğinin ekonomik sisteme entegrasyonu ve kırsal üretimin katma değerli hale getirilmesi konusu yalnızca sosyal sorumluluk başlığı olarak değil; doğrudan bölgesel kalkınma stratejisinin merkez unsurlarından biri olarak değerlendirilmiştir. Paydaşlar, özellikle kırsal bölgelerde faaliyet gösteren kadın üreticilerin üretim kapasitesine sahip olduğunu; ancak markalaşma, pazarlama, finansal planlama, dijitalleşme ve örgütlenme konularında yapısal destek eksikliği yaşadıklarını ifade etmiştir.

Kadın girişimciliğı başlığında öne çıkan temel sorun, üretimin ekonomik değere dönüşme sürecinde yaşanan kopukluktur. Üretim yapılmakta; ancak ürün doğru pazara, doğru fiyatla ve sürdürülebilir bir marka stratejisiyle ulaştırılamamaktadır. Bu durum, emek yoğun üretimin düşük gelirle sonuçlanmasına neden olmaktadır. Sanayi ve oda temsilcileri, üniversitenin bu noktada eğitim veren bir aktör olmanın ötesine geçerek, sistem kurucu bir rol üstlenmesi gerektiğini belirtmiştir.

Bu çerçevede önerilen en önemli yapısal adımlardan biri “Kadın Emeği Akademisi” modelidir. Bu modelin yalnızca kısa süreli eğitim programı değil; sürdürülebilir, ölçülebilir çıktılar üreten ve çok disiplinli destek sağlayan bir merkez olarak kurgulanması gerektiği ifade edilmiştir. Akademi bünyesinde aşağıdaki modüllerin yer alması önerilmiştir:

- Finansal okuryazarlık ve mali planlama
- E-ticaret altyapı kullanımı ve dijital mağaza kurulumu
- Sosyal medya ve dijital pazarlama stratejileri
- Kooperatifleşme ve örgütlenme hukuku
- Marka oluşturma ve ambalaj tasarımı
- Ürün standardizasyonu ve kalite süreçleri
- Sürdürülebilir üretim ve karbon ayak izi bilinci

Kadın üreticilerin yalnızca üretim yapabilen değil; ürününü konumlandırabilen, fiyatlandırabilen ve pazarlayabilen girişimcilere dönüştürülmesi hedeflenmelidir. Kırsal kalkınma bağlamında ise üniversitenin yerel üretim zincirine entegre olması gerektiği vurgulanmıştır. Özellikle zeytin, incir, tarımsal işlenmiş ürünler ve yerel gıda ürünlerinde katma değerli üretim modeline geçiş için üniversitenin teknik danışmanlık ve Ar-Ge desteği sunması beklenmektedir. Ürünlerin yalnızca hammadde olarak satılması yerine, işlenmiş, markalı ve ihracata uygun hale getirilmesi yönünde destek verilmesi talep edilmiştir.

Bu kapsamda üniversitenin:

- Yerel üreticilere yönelik tasarım ve ambalaj atölyeleri düzenlemesi,
- Ürün kalite analiz laboratuvarlarını üreticiye açması,
- Kooperatiflere yönetim ve dijitalleşme danışmanlığı sunması,
- Kırsal girişimcilere yönelik sertifikalı programlar yürütmesi

gerektiği ifade edilmiştir.

Ayrıca sosyal inovasyon başlığı altında, üretim ve sosyal refahın birlikte ele alınması gerektiği belirtilmiştir. Kadın girişimciliğinin yalnızca ekonomik değil; sosyal güçlenme boyutu da dikkate alınmalıdır. Bu doğrultuda üniversitenin yerel yönetimler, ticaret odaları ve kalkınma ajansları ile entegre projeler geliştirmesi önerilmiştir.

Paydaşlar tarafından vurgulanan bir diğer önemli husus, kadın ve genç girişimciler için network oluşturulmasıdır. Başarılı kadın yöneticilerin üniversite bünyesinde düzenli olarak davet edilmesi, rol model etkisi oluşturulması ve girişimci-akademisyen-sanayi üçgeninin kurulması gerektiği ifade edilmiştir.

Bu başlık altında üniversitenin sosyal etki performansını ölçülebilir hale getirmesi de önemlidir. Yürütülen projelerin:

- İstihdam artışına etkisi,
- Gelir düzeyine katkısı,
- Marka sayısındaki artış,
- Dijital satış hacmi

gibi göstergelerle takip edilmesi önerilmiştir.

Sonuç olarak 2025 geri bildirimleri, kadın girişimciliği ve kırsal kalkınma başlığının üniversitenin toplumsal katkı misyonunun periferisinde değil; bölgesel kalkınma stratejisinin merkezinde konumlandırılması gerektiğini göstermektedir. Üniversitenin bu alanda kurumsal bir model geliştirmesi, yalnızca sosyal sorumluluk değil; sürdürülebilir ekonomik kalkınma açısından da stratejik önem taşımaktadır.

1.6 Bölgesel Ekonomik Altyapı ile Program Planlamasının Stratejik Uyumlaştırılması

2025 yılı paydaş geri bildirimleri, üniversitenin program ve bölüm açılış süreçlerinin yalnızca akademik kapasite veya öğrenci talebi üzerinden değil; doğrudan bölgesel ekonomik altyapı ve sektörel ihtiyaç analizleri temelinde planlanması gerektiğini açık biçimde ortaya koymuştur. Sanayi ve oda temsilcileri, bazı alanlarda mezun fazlası oluşurken bazı sektörlerde nitelikli insan kaynağı açığının devam ettiğini ifade etmiş; bu durumun program planlamasında veri temelli yaklaşım eksikliğinden kaynaklandığını belirtmiştir.

Aydın ili özelinde yapılan değerlendirmelerde tarım ve gıda teknolojileri, sürdürülebilir turizm yönetimi, yenilenebilir enerji sistemleri, jeotermal uygulamalar, lojistik ve tedarik zinciri yönetimi, sağlık hizmetleri yönetimi ve kırsal kalkınma odaklı girişimcilik alanlarının stratejik öncelik taşıdığı ifade edilmiştir. Buna karşın bazı alanlarda mezunların istihdam oranlarının düşük olduğu ve program çeşitliliğinin bölgesel ekonomik gerçeklikle tam örtüşmediği vurgulanmıştır.

Paydaşlar, üniversitenin program planlama süreçlerinde aşağıdaki yapısal mekanizmaları oluşturmasını önermiştir:

- Bölgesel İhtiyaç Analizi Raporu: Her üç yılda bir güncellenecek, sektör temsilcileri, kamu kurumları ve ticaret odalarının katkısıyla hazırlanacak kapsamlı ihtiyaç haritası.
- Program Açılış Öncesi Sektör Görüşü Zorunluluğu: Yeni bölüm veya program açılışlarında ilgili sektör temsilcilerinden resmi görüş alınması.
- İstihdam Etki Analizi: Açılan programların mezun istihdam oranlarının düzenli olarak ölçülmesi ve raporlanması.
- Sektör Danışma Kurulları: Her fakülte ve MYO bünyesinde aktif çalışan, yılda en az iki kez toplanan ve müfredat revizyonuna katkı sunan kurulların oluşturulması.
- Kontenjan Planlamasında Veri Temelli Yaklaşım: Bölgesel istihdam kapasitesi dikkate alınarak öğrenci kontenjanlarının düzenlenmesi.

Sanayi temsilcileri, özellikle MYO programlarının yer seçiminin o ilçenin ekonomik yapısıyla doğrudan ilişkili olması gerektiğini belirtmiştir. Tarım ağırlıklı bölgelerde gıda işleme, tarım teknolojileri ve kooperatif yönetimi; turizm bölgelerinde sürdürülebilir turizm ve dijital turizm; enerji potansiyeli yüksek alanlarda yenilenebilir enerji sistemleri gibi ihtisaslaşmış programların geliştirilmesi önerilmiştir.

Bu bağlamda üniversitenin “genelci” program anlayışından çıkarak “bölgesel ihtisaslaşma” modeline yönelmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bu model, hem mezun istihdam oranlarını artıracak hem de üniversitenin bölgesel kalkınmadaki stratejik konumunu güçlendirecektir.

Ayrıca lisansüstü tez konularının da bölgesel ekonomik ihtiyaçlarla ilişkilendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Tezlerin yalnızca akademik yayın üretme amacı taşınamaması; aynı zamanda bölgesel sorunlara çözüm üretmesi beklenmektedir. Bu doğrultuda “Sektör Destekli Tez Havuzu” oluşturulması ve firmaların problem başlıklarını doğrudan akademik sisteme iletebileceği mekanizmaların kurulması önerilmiştir.

Paydaşlar tarafından dile getirilen bir diğer önemli husus, program içeriklerinin statik kalmaması gerektiğidir. Sektörel dönüşüm hızının arttığı günümüzde müfredatların beş yılda bir değil; daha kısa aralıklarla gözden geçirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Özellikle dijitalleşme, yapay zekâ uygulamaları, veri analitiği ve sürdürülebilirlik gibi alanların tüm programlara yatay olarak entegre edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bu çerçevede önerilen model, program planlama süreçlerinin aşağıdaki aşamalardan geçmesini öngörmektedir:

1. Bölgesel ekonomik veri analizi
2. Sektör temsilcileri ile odak grup toplantıları
3. İnsan kaynağı projeksiyonu oluşturulması
4. Müfredat taslağının sektör görüşüne sunulması
5. Pilot uygulama ve performans izleme
6. Mezun istihdam verisi üzerinden geri besleme

Bu yapı sayesinde üniversitenin program planlaması yalnızca akademik bir karar süreci olmaktan çıkacak; bölgesel kalkınma stratejisinin bir bileşeni haline gelecektir.

Sonuç olarak 2025 geri bildirimleri, üniversitenin eğitim planlamasında daha esnek, veri temelli ve sektör entegre bir modele geçmesi gerektiğini göstermektedir. Bölgesel ekonomik gerçeklik ile akademik yapı arasındaki uyumun güçlendirilmesi, hem mezun kalitesini hem de üniversitenin kurumsal itibarı artıracaktır. Program açılışlarının stratejik, ölçülebilir ve paydaş katılımlı bir sistem üzerinden yürütülmesi, önümüzdeki dönemin temel yapısal önceliklerinden biri olarak değerlendirilmiştir.

2. ÜNİVERSİTE-SANAYİ İŞ BİRLİĞİNDE YAPISAL KURUMSALLAŞMA VE STRATEJİK ENTEGRASYON MODELİ

2025 yılı İç ve Dış Paydaş Çalıştayları geri bildirimleri, üniversite-sanayi iş birliğinin mevcut yapısının süreklilik, izlenebilirlik ve yönetim kapasitesi açısından yeniden ele alınması gerektiğini açık biçimde ortaya koymuştur. Sanayi temsilcileri, üniversite ile iş birliği iradesinin güçlü olduğunu; ancak bu ilişkinin çoğunlukla bireysel temaslar, dönemsel proje girişimleri ve kişisel ağlar üzerinden yürütüldüğünü ifade etmiştir. Bu yapı, sürdürülebilirlik üretmemekte; kurumsal hafıza oluşturmamakta ve ölçülebilir çıktı mekanizması barındırmamaktadır.

2025 geri bildirimleri, üniversite-sanayi etkileşiminin “iyi niyetli temas” düzeyinden çıkarılarak yönetim temelli, performans göstergelerine bağlı, veri üreten ve karar alma süreçlerine entegre edilmiş bir modele dönüştürülmesi gerektiğini göstermektedir. İş birliğinin yalnızca proje sayısı ile değil; ekonomik katkı, istihdam etkisi, teknoloji transferi kapasitesi ve bölgesel kalkınma çıktıları üzerinden değerlendirilmesi talep edilmiştir.

Sanayi temsilcileri tarafından özellikle üç temel sorun dile getirilmiştir:

1. Temasların kişisel ilişkilere bağlı olması,
2. Süreçlerin kayıt altına alınmaması ve izlenmemesi,
3. Stratejik yönlendirme mekanizmasının bulunmaması.

Bu sorunların çözümü için üniversite-sanayi ilişkisinin kurumsal bir yönetim çerçevesine bağlanması gerekmektedir. Bu çerçeve yalnızca toplantı düzenleyen bir danışma yapısı değil; ihtiyaç analizi yapan, karar üreten, eşleşme sağlayan, performans izleyen ve raporlayan bir model olmalıdır.

Bu doğrultuda 2025 yılı geri bildirimleri, üniversite bünyesinde stratejik düzeyde konumlandırılacak ve doğrudan üst yönetime raporlama yapacak bir kurumsal mekanizmanın oluşturulmasını öncelikli ihtiyaç olarak ortaya koymuştur.

2.1 Üniversite-Sanayi İş Birliği Kurulu’nun Kurumsal Tasarımı ve Yönetişim Modeli

Sanayi temsilcilerinin en net ve somut talebi, karar alma kapasitesine sahip bir “Üniversite-Sanayi İş Birliği Kurulu”nun oluşturulmasıdır. Ancak bu kurulun yalnızca sembolik veya danışma niteliğinde kalmaması; stratejik yönlendirme, performans izleme ve politika üretme fonksiyonlarına sahip olması gerektiği açık biçimde vurgulanmıştır.

Kurulun yapısına ilişkin öneriler şu şekildedir:

- Ar-Ge Merkezi statüsüne sahip firmaların temsilcileri
- Ticaret ve sanayi odası yönetim kurulu üyeleri
- Bölgesel sektör liderleri
- Teknokent yönetimi
- Üniversite üst yönetimi
- Fakülte ve MYO temsilcileri
- Proje geliştirme ve teknoloji transfer birimi yetkilileri

Bu kurulun temel fonksiyonu, üniversite-sanayi iş birliğini bireysel girişimlerden çıkararak kurumsal bir strateji haline getirmektir.

Kurulun Stratejik Görev Alanları

1. Sektörel İhtiyaç Analizi:
2. Bölgesel ekonomik eğilimlerin, insan kaynağı projeksiyonlarının ve teknoloji gereksinimlerinin düzenli olarak analiz edilmesi.
3. Müfredat Entegrasyonu:
4. Program revizyonlarında sanayi görüşünün resmi ve zorunlu bir bileşen haline getirilmesi.
5. Ar-Ge Öncelik Alanlarının Belirlenmesi:
6. Üniversitenin proje çağrılarını ve araştırma önceliklerini bölgesel ihtiyaçlarla uyumlu hale getirmesi.
7. Tez ve Bitirme Projesi Eşleştirme Mekanizması:
8. Sektör kaynaklı problem başlıklarının lisans ve lisansüstü tez havuzuna entegre edilmesi.
9. İME ve 3+1 Modelinin Sektörel Koordinasyonu:
10. İşletmede Mesleki Eğitim uygulamalarının sektör bazlı planlanması ve performans takibi.
11. Yıllık Performans Raporu:
12. İş birliği çıktılarının istihdam oranı, proje sayısı, ekonomik katkı ve danışmanlık süresi gibi göstergeler üzerinden ölçülmesi.

Kurulun Çalışma Yapısı

Kurulun yılda en az iki kez toplanması; ancak alt çalışma grupları aracılığıyla yıl boyunca aktif çalışması önerilmiştir. Bu alt gruplar sektör bazlı olarak yapılandırılabilir:

- Tarım ve Gıda Teknolojileri Grubu
- Turizm ve Hizmet Sektörü Grubu
- Enerji ve Çevresel Dönüşüm Grubu
- Sağlık ve Sosyal Hizmetler Grubu
- Dijital Dönüşüm ve Sanayi 4.0 Grubu

Alt grupların hazırladığı raporların kurul gündemine taşınması ve alınan kararların uygulama takvimiyle birlikte belirlenmesi önerilmiştir.

Kararların İzlenebilirliği

Kurulun en kritik özelliği, aldığı kararların uygulanma düzeyinin ölçülmesi ve raporlanması olmalıdır. Bu nedenle:

- Her karar için sorumlu birim belirlenmesi,
- Zaman planı oluşturulması,
- Ara rapor hazırlanması,
- Yıllık etki değerlendirmesi yapılması

gerekmektedir.

Sanayi temsilcileri özellikle “toplantı yapıldı ancak takip edilmedi” algısının kırılması gerektiğini belirtmiştir. Bu nedenle kurulun sekretaryasının profesyonel bir birim tarafından yürütülmesi ve dijital kayıt sisteminin oluşturulması önerilmiştir.

Kurumsal Konumlandırma

Kurulun rektörlük düzeyinde konumlandırılması ve doğrudan üst yönetime raporlaması gerektiği ifade edilmiştir. Bu yapı, üniversite-sanayi iş birliğinin stratejik öncelik olarak ele alındığını gösterecek ve kararların uygulanma gücünü artıracaktır.

Kararların İzlenebilirliği

Kurulun en kritik özelliği, aldığı kararların uygulanma düzeyinin ölçülmesi ve raporlanması olmalıdır. Bu nedenle:

- Her karar için sorumlu birim belirlenmesi,
- Zaman planı oluşturulması,
- Ara rapor hazırlanması,
- Yıllık etki değerlendirmesi yapılması

gerekmektedir.

Sanayi temsilcileri özellikle “toplantı yapıldı ancak takip edilmedi” algısının kırılması gerektiğini belirtmiştir. Bu nedenle kurulun sekretaryasının profesyonel bir birim tarafından yürütülmesi ve dijital kayıt sisteminin oluşturulması önerilmiştir.

Kurumsal Konumlandırma

Kurulun rektörlük düzeyinde konumlandırılması ve doğrudan üst yönetime raporlaması gerektiği ifade edilmiştir. Bu yapı, üniversite-sanayi iş birliğinin stratejik öncelik olarak ele alındığını gösterecek ve kararların uygulanma gücünü artıracaktır.

2.2 Dijital Sanayi Talep ve Akademik Eşleşme Portalı: Süreç Mimarisi ve Veri Temelli İş Birliği Altyapısı

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde üniversite-sanayi iş birliğinin sürdürülebilir ve izlenebilir hale gelebilmesi için dijital bir altyapı oluşturulmasının zorunlu olduğu açık biçimde ifade edilmiştir. Sanayi temsilcileri, üniversite ile temas kurma sürecinin çoğunlukla kişisel bağlantılar üzerinden yürüdüğünü; kurumsal ve sistematik bir başvuru mekanizmasının bulunmadığını belirtmiştir. Bu durum, iş birliği fırsatlarının kaybolmasına, doğru akademik eşleşmenin gecikmesine ve sürecin şeffaf olmamasına neden olmaktadır.

Bu çerçevede önerilen Dijital Sanayi Talep ve Akademik Eşleşme Portalı, yalnızca bir iletişim platformu değil; veri üreten, süreç yöneten ve performans izleyen bir sistem olarak tasarlanmalıdır. Portalın temel amacı, sanayinin ihtiyaçlarını tanımlı bir formatta üniversiteye iletebilmesini sağlamak, bu talepleri akademik uzmanlık alanlarıyla eşleştirmek ve süreci başlangıçtan sonuç raporuna kadar izlenebilir kılmaktır.

Sanayi tarafı özellikle şu soruna dikkat çekmiştir: Bir firma teknik bir problem yaşadığında veya Ar-Ge ihtiyacı oluştuğunda, üniversite bünyesinde kime ve nasıl başvuracağını bilmemektedir. Bu belirsizlik hem zaman kaybına hem de iş birliği fırsatlarının kaçmasına neden olmaktadır. Portal, bu belirsizliği ortadan kaldırarak süreci standartlaştırmalıdır.

Sistemin işleyişi şu mimari üzerine kurulmalıdır: Firma, karşılaştığı teknik problemi veya geliştirmek istediği projeyi sistem üzerinden tanımlı kategoriler aracılığıyla girer. Bu giriş sırasında sektör, problem türü, teknik gereksinim, zaman planı ve bütçe aralığı gibi parametreler belirtilir. Sistem, bu parametreleri üniversite bünyesindeki akademik uzmanlık envanteri ile eşleştirir ve uygun akademisyen veya araştırma grubunu önerir. Bu eşleşme yalnızca isim düzeyinde kalmamalı; ilgili akademisyenin geçmiş proje deneyimi, laboratuvar altyapısı ve teknik kapasitesi de görünür olmalıdır.

Portalın en kritik özelliği süreç takibi mekanizmasıdır. Talep oluşturulduktan sonra, sürecin hangi aşamada olduğu hem firma hem de üniversite tarafından görülebilmelidir. Görüşme planlandı mı, proje önerisi hazırlandı mı, sözleşme sürecine geçildi mi, çıktı üretildi mi gibi aşamalar sistem üzerinden izlenmelidir. Böylece iş birliği yalnızca başlangıçta değil; tüm süreç boyunca kayıt altına alınmış olacaktır.

Bu sistemin bir diğer önemli boyutu performans ölçümüdür. 2025 geri bildirimleri, üniversite-sanayi iş birliğinin ölçülebilir göstergeler üzerinden değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Portal üzerinden yürütülen her iş birliği için süre, çıktı türü, ekonomik katkı, istihdam etkisi ve memnuniyet düzeyi gibi göstergeler kaydedilmelidir. Bu veriler, yıllık iş birliği performans raporunun temelini oluşturacaktır.

Portal aynı zamanda lisans ve lisansüstü tez süreçleriyle entegre çalışmalıdır. Sanayi tarafından iletilen problem başlıkları, uygun görülen durumlarda tez havuzuna yönlendirilerek öğrencilerin gerçek sektör problemleri üzerinde çalışması sağlanabilir. Bu yaklaşım, akademik bilginin raflarda kalmasını engelleyerek doğrudan ekonomik ve toplumsal çıktıya dönüşmesini destekleyecektir.

Dijital altyapının yalnızca yerel firmalara değil; ulusal ve uluslararası işletmelere de açık olması önerilmiştir. İngilizce arayüzle desteklenen bir sistem, üniversitenin uluslararası proje kapasitesini artıracak ve yabancı yatırımcılar için erişilebilirlik sağlayacaktır. Bu durum, üniversitenin yalnızca bölgesel değil; küresel ölçekte görünürlüğüne güçlendirecektir.

Sistemin güvenilirliği açısından veri güvenliği ve fikri mülkiyet süreçlerinin net biçimde tanımlanması gerekmektedir. Firmaların paylaştığı teknik bilgilerin korunması, gizlilik sözleşmelerinin dijital ortamda yürütülmesi ve proje çıktılarının sahipliğinin açık biçimde belirlenmesi portalın güvenilirliği için kritik önemdedir. Bu nedenle sistemin hukuk ve teknoloji transfer birimleriyle entegre çalışması gerekmektedir.

2025 geri bildirimleri, bu dijital altyapının yalnızca teknik bir yazılım projesi olarak görülmemesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Portal, üniversite-sanayi ilişkisinin kurumsallaşma aracı, performans ölçüm mekanizması ve stratejik veri üretim sistemi olarak tasarlanmalıdır. Bu yapı sayesinde iş birliği süreçleri kişisel inisiyatiflerden bağımsız hale gelecek, kurumsal hafıza oluşacak ve uzun vadeli kalkınma stratejilerine veri sağlayacaktır.

Sonuç olarak Dijital Sanayi Talep ve Akademik Eşleşme Portalı, üniversite-sanayi iş birliğinin yapısal dönüşümünün merkezinde yer almalıdır. Bu sistem, etkileşimi hızlandıracak, şeffaflığı artıracak, performansı ölçülebilir kılacak ve üniversitenin bölgesel kalkınma mimarisindeki rolünü güçlendirecektir.

2.3 Akademik Uzmanlık Envanteri ve Yetkinlik Haritalaması: Bilgi Sermayesinin Stratejik Görünürlük Modeli

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde üniversite bünyesindeki akademik bilgi ve uzmanlık kapasitesinin sanayi tarafından yeterince görünür olmadığı açık biçimde ifade edilmiştir. Sanayi temsilcileri, üniversitede önemli bir entelektüel sermaye bulunduğunu kabul etmekle birlikte, bu bilgi birikimine erişimin sistematik ve hızlı olmadığını, doğru akademik kaynağa ulaşma sürecinin zaman aldığını belirtmiştir. Bu durum, iş birliği fırsatlarının gecikmesine ve bazı potansiyel projelerin hayata geçirilememesine neden olmaktadır.

Bu çerçevede önerilen Akademik Uzmanlık Envanteri ve Yetkinlik Haritalaması sistemi, üniversitenin bilgi sermayesini yapılandırılmış, erişilebilir ve eşleştirilebilir hale getirmeyi amaçlamaktadır. Bu sistem yalnızca isim ve unvan listesi olmamalı; akademik kapasitenin operasyonel olarak kullanılabileceği bir stratejik veri tabanı olarak tasarlanmalıdır.

Envanterin içeriği yüzeysel bir özgeçmiş formatından ziyade, sektörel eşleşmeye imkân verecek parametreler içermelidir. Bu parametreler arasında akademisyenin uzmanlık alanı, yürüttüğü projeler, sahip olduğu laboratuvar ve teknik altyapı, danışmanlık deneyimi, sektörle geçmişte gerçekleştirdiği iş birlikleri, patent ve faydalı model bilgileri, teknik rapor üretim kapasitesi ve uluslararası proje deneyimi gibi veriler yer almalıdır. Bu sayede sanayi temsilcileri yalnızca bir akademisyenin akademik alanını değil, somut üretim kapasitesini de değerlendirebilecektir.

Yetkinlik haritalaması sürecinde disiplinler arası kümelenme yaklaşımı benimsenmelidir. Örneğin tarım teknolojileri, sürdürülebilir turizm, enerji verimliliği, sağlık yönetimi veya dijital dönüşüm gibi tematik başlıklar altında akademik uzmanlık grupları oluşturulmalıdır. Bu yapı, firmaların sektörel problem başlıklarını doğrudan ilgili uzmanlık kümesine yönlendirmesini kolaylaştıracaktır. 2025 geri bildirimleri, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin üniversiteye erişimde çekingen davrandığını göstermektedir. Bunun temel nedenlerinden biri, akademik yapı ile sanayi arasındaki iletişim dilinin farklı olmasıdır. Yetkinlik haritalaması sistemi, akademik terminolojiyi sektörel problem diliyle uyumlu hale getirmelidir. Bu nedenle her uzmanlık başlığı altında “sektörel çözüm alanları” tanımlanmalı; akademisyenin hangi tür problemlere çözüm üretebileceği somut örneklerle belirtilmelidir.

Bu sistem aynı zamanda üniversite içi koordinasyonu da güçlendirecektir. Farklı fakülte ve MYO’larda bulunan benzer uzmanlık alanlarının bir araya getirilmesi, disiplinler arası proje üretim kapasitesini artıracaktır. Örneğin karbon ayak izi çalışmaları yalnızca mühendislik değil; işletme, sağlık ve çevre bilimleri disiplinlerini de kapsayacak şekilde yapılandırılabilir. Yetkinlik haritası, bu tür kesişim alanlarını görünür kılmalıdır.

Akademik uzmanlık envanterinin dijital Sanayi Talep Portalı ile entegre çalışması gerekmektedir. Firma tarafından iletilen problem başlığı, sistem tarafından doğrudan ilgili uzmanlık kümesine yönlendirilmeli ve eşleşme önerisi oluşturulmalıdır. Bu entegrasyon, iş birliği süresini kısaltacak ve sürecin şeffaflığını artıracaktır.

Ayrıca bu envanter, uluslararası görünürlük açısından da stratejik bir araç olarak değerlendirilmelidir. İngilizce arayüzle desteklenen bir uzmanlık veri tabanı, yabancı yatırımcılar ve uluslararası araştırma kuruluşları için üniversitenin erişilebilirliğini artıracaktır. Böylece üniversite yalnızca yerel değil; küresel ölçekte proje ortağı olarak konumlanabilecektir.

Sistemin güncelliği sürdürülebilirliğin temel koşuludur. Bu nedenle akademisyenlerin uzmanlık bilgilerini düzenli olarak güncellemesi, proje tamamlandığında sistemin revize edilmesi ve yeni yetkinlik alanlarının eklenmesi gerekmektedir. Envanter statik değil; dinamik ve yaşayan bir yapı olmalıdır.

2025 geri bildirimleri, üniversitenin sahip olduğu bilgi sermayesinin kurumsal bir stratejiye dönüştürülmesi gerektiğini açık biçimde göstermektedir. Akademik Uzmanlık Envanteri ve Yetkinlik Haritalaması, bu dönüşümün temel araçlarından biridir. Bu sistem sayesinde üniversitenin entelektüel kapasitesi görünür hale gelecek, sanayi ile eşleşme süresi kısalacak, disiplinler arası iş birliği artacak ve proje üretim potansiyeli güçlenecektir.

Sonuç olarak, akademik bilgi üretimi ile sektörel problem çözme kapasitesi arasındaki köprüünün kurumsal ve dijital bir sistemle inşa edilmesi, 2025 yılı için stratejik bir öncelik olarak değerlendirilmiştir.

2.4 Teknokent-KOBİ Entegrasyonu ve Ar-Ge Erişim Mekanizmasının Yapılandırılması

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde, üniversite bünyesinde bulunan Teknokent yapısının bölgesel üretim ekosistemi ile daha güçlü entegre edilmesi gerektiği açık biçimde ifade edilmiştir. Özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ) Ar-Ge süreçlerine erişimde zorluk yaşadığı; proje geliştirme, fon başvurusu hazırlama, teknik fizibilite analizi yapma ve akademik danışmanlık alma konularında sistematik destek ihtiyacı bulunduğu belirtilmiştir. Mevcut durumda Teknokent yapısının daha çok girişimci odaklı çalıştığı; ancak bölgedeki üretim yapan firmaların dönüşüm süreçlerine yeterince entegre olamadığı değerlendirilmiştir. Sanayi temsilcileri, KOBİ'lerin çoğunlukla günlük operasyonel yoğunluk nedeniyle Ar-Ge'ye zaman ve kaynak ayıramadığını; bu nedenle üniversitenin “kolaylaştırıcı” ve “süreç yönlendirici” rol üstlenmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bu rol yalnızca proje ortaklığı kurmakla sınırlı olmamalı; Ar-Ge bilincini yaygınlaştıran, fonlara erişimi kolaylaştıran ve teknik kapasiteyi sahaya taşıyan bir model üzerinden kurgulanmalıdır.

Bu kapsamda önerilen yapı, üç aşamalı bir Ar-Ge erişim mekanizmasıdır:

Birinci aşama: Farkındalık ve İhtiyaç Tespiti.

KOBİ'lerin Ar-Ge gereksinimlerini tanımlayabilmesi için düzenli bilgilendirme toplantıları, saha ziyaretleri ve teknik analiz oturumları yapılmalıdır. Bu aşamada firmaların üretim süreçleri yerinde incelenmeli; verimlilik, kalite, enerji tüketimi ve dijitalleşme alanlarında gelişim potansiyeli haritalandırılmalıdır.

İkinci aşama: Proje Tasarımı ve Fon Erişimi.

İhtiyaç belirleme sürecinin ardından üniversite proje ofisi ve Teknokent koordinasyonunda firmalara uygun ulusal ve uluslararası fon programları önerilmeli; proje yazım süreci teknik olarak desteklenmelidir. Özellikle TÜBİTAK, KOSGEB ve Avrupa Birliği fonlarına erişim konusunda üniversitenin rehberlik rolü güçlendirilmelidir.

Üçüncü aşama: Uygulama ve Performans İzleme.

Onaylanan projelerin uygulama sürecinde akademik danışmanlık sağlanmalı; çıktılar ölçülmeli ve raporlanmalıdır. Bu aşama, Ar-Ge'nin soyut bir faaliyet değil; üretim kapasitesini ve ekonomik değeri artıran bir araç olduğunu firmalara somut biçimde gösterecektir.

Teknokent-KOBİ entegrasyonunun güçlendirilmesi için aşağıdaki yapısal adımlar önerilmiştir:

- Ortak Ar-Ge proje havuzu oluşturulması
- KOBİ'lere yönelik proje yazım atölyeleri düzenlenmesi
- Üniversite laboratuvar altyapısının firmalara kontrollü erişime açılması
- Sanayi danışmanlık günleri organize edilmesi
- Ar-Ge mentor havuzu oluşturulması

Sanayi temsilcileri özellikle üniversite laboratuvarlarının kullanımının kolaylaştırılmasını talep etmiştir. Analiz, test ve prototipleme süreçlerinde firmaların dış kaynak kullanmak zorunda kaldığı; bunun maliyet oluşturduğu ifade edilmiştir. Üniversitenin bu altyapıyı bölgesel kalkınma perspektifiyle firmalara açması gerektiği belirtilmiştir.

Bununla birlikte Ar-Ge sürecinin yalnızca büyük ölçekli firmalar için değil; küçük üreticiler için de erişilebilir hale getirilmesi önemlidir. Bu nedenle düşük bütçeli, kısa süreli ve hızlı sonuç üreten “mikro Ar-Ge destek modeli” önerilmiştir. Bu model sayesinde küçük ölçekli firmalar da teknik iyileştirme süreçlerine dahil olabilecektir.

Teknokent yapısının girişimcilik boyutunun ise bölgesel sanayi ile daha entegre çalışması gerektiği ifade edilmiştir. Girişimcilerin yalnızca yazılım temelli projelerle sınırlı kalmaması; üretim, tarım teknolojileri, enerji sistemleri ve sürdürülebilir turizm gibi alanlara yönlendirilmesi önerilmiştir. Böylece Teknokent, bölgesel ekonomik önceliklerle uyumlu bir inovasyon merkezi haline gelebilecektir.

Ayrıca Ar-Ge faaliyetlerinin ölçülebilir çıktılar üretmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu doğrultuda aşağıdaki göstergelerin düzenli olarak izlenmesi önerilmiştir:

- Ortak yürütülen proje sayısı
- Firmalara sağlanan danışmanlık süresi
- Projeler sonucunda elde edilen ekonomik katkı
- Yeni ürün geliştirme sayısı
- İstihdam artışı

Bu veriler, üniversitenin bölgesel kalkınmadaki somut katkısını ortaya koyacaktır. Sonuç olarak 2025 yılı geri bildirimleri, Teknokent yapısının yalnızca bir girişimcilik alanı değil; bölgesel üretim ekosisteminin dönüşüm merkezi haline getirilmesi gerektiğini göstermektedir. Üniversite-Teknokent-KOBİ üçgeninin kurumsal bir modelle yapılandırılması, Ar-Ge kültürünün yaygınlaşmasını ve bölgesel rekabet gücünün artmasını sağlayacaktır.

2.5 Tez ve Proje Konularının Sektörel İhtiyaçlarla Entegrasyonu: Akademik Üretimin Ekonomik ve Toplumsal Çıktıya Dönüştürülmesi

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde en dikkat çekici başlıklardan biri, üniversite bünyesinde yürütülen lisans, yüksek lisans ve doktora tezlerinin önemli bir bölümünün doğrudan sektörel problemlere temas etmediği yönündeki değerlendirmedir. Sanayi temsilcileri, akademik çalışmaların nitelikli ve bilimsel olduğunu kabul etmekle birlikte; bu çalışmaların bölgesel ekonomik yapıya somut katkı üretme kapasitesinin artırılması gerektiğini ifade etmiştir. Özellikle mühendislik, tarım, işletme, sağlık ve turizm alanlarında yürütülen tezlerin, gerçek sektör verileri ve ihtiyaçları üzerinden kurgulanması gerektiği güçlü biçimde dile getirilmiştir.

Bu bağlamda önerilen temel yaklaşım, tez ve bitirme projelerinin bireysel akademik ilgi alanlarından bağımsız olarak değil; bölgesel ihtiyaç haritası ve sanayi talep sistemi ile entegre biçimde planlanmasıdır. Akademik özgürlük ilkesine zarar vermeden, sektör kaynaklı problem başlıklarının sistematik olarak tez havuzuna dahil edilmesi gerekmektedir.

2025 geri bildirimleri doğrultusunda önerilen model, üç katmanlı bir entegrasyon yapısını içermektedir.

İlk katman, “Sektör Destekli Problem Havuzu” oluşturulmasıdır. Sanayi temsilcileri, karşılaştıkları teknik, yönetsel veya operasyonel problemleri tanımlı bir formatta üniversiteye iletebilmelidir. Bu problemler, uygun görülen durumlarda lisans ve lisansüstü tez konularına dönüştürülebilir. Bu sistem, akademik üretimin doğrudan saha ihtiyaçlarına yönelmesini sağlayacaktır.

İkinci katman, “Ortak Danışmanlık Modeli”dir. Özellikle yüksek lisans ve doktora tezlerinde bir akademik danışmanın yanında sektör temsilcisinin de sürece dahil olması önerilmiştir. Bu model sayesinde tez çalışmaları hem bilimsel kaliteyi hem de uygulama boyutunu birlikte taşıyacaktır. Sanayi temsilcisi, veriye erişim, saha uygulaması ve sonuçların test edilmesi süreçlerinde aktif rol alabilecektir.

Üçüncü katman ise “Çıktı ve Etki Takibi” mekanizmasıdır. Tez çalışmaları yalnızca jüri onayı ile tamamlanmış sayılmamalı; sektörel etki boyutu da değerlendirilmelidir. Örneğin:

- Tez sonucunda yeni bir ürün geliştirilmiş mi?
- Üretim verimliliği artışı sağlanmış mı?
- Maliyet düşüşü gerçekleşmiş mi?
- Yeni bir hizmet modeli uygulanmış mı?
- Patent veya faydalı model başvurusu yapılmış mı?

Bu göstergelerin sistematik biçimde kaydedilmesi önerilmiştir.

Sanayi temsilcileri özellikle lisans seviyesindeki bitirme projelerinin gerçek firma problemleri üzerinden yürütülmesini talep etmiştir. Öğrencilerin teorik rapor yazmak yerine, saha verisi toplayarak, analiz yaparak ve uygulanabilir çözüm önerisi geliştirerek mezun olması gerektiği ifade edilmiştir. Bu yaklaşım, mezunların işe adaptasyon süresini azaltacak ve problem çözme kapasitesini güçlendirecektir.

Tez ve proje entegrasyonu yalnızca teknik alanlarla sınırlı görülmemelidir. İşletme, pazarlama, lojistik ve turizm alanlarında da firmaların karşılaştığı yönetimsel sorunlar akademik çalışmalara konu olabilir. Örneğin:

- Bölgesel markalaşma stratejileri
- Tedarik zinciri optimizasyonu
- Dijital pazarlama performans analizi
- Enerji maliyeti yönetimi
- Karbon ayak izi raporlaması

gibi başlıklar doğrudan sektörel veri üzerinden çalışılabilir.

Bu sistemin sürdürülebilirliği için tez başlıklarının yalnızca bireysel akademisyen inisiyatifine bırakılmaması; Üniversite-Sanayi İş Birliği Kurulu ile koordineli biçimde yönlendirilmesi önerilmiştir. Ayrıca Dijital Sanayi Talep Portalı ile entegre çalışarak, sektör taleplerinin doğrudan tez havuzuna düşmesi sağlanmalıdır.

Akademik üretimin ekonomik ve toplumsal çıktıya dönüşebilmesi için fikri mülkiyet süreçlerinin de netleştirilmesi gerekmektedir. Sektör destekli tezlerde patent ve lisanslama süreçlerinin baştan tanımlanması, tarafların hak ve yükümlülüklerinin açık biçimde belirlenmesi önemlidir.

2025 geri bildirimleri, üniversitede üretilen bilginin raflarda kalmaması; bölgesel kalkınma, üretim verimliliği ve teknoloji gelişimi ile doğrudan ilişkilendirilmesi gerektiğini açık biçimde göstermektedir. Tez ve proje konularının sektörel ihtiyaçlarla entegrasyonu, bu dönüşümün en somut araçlarından biridir.

Sonuç olarak, akademik üretimin uygulamaya dönük çıktılar üretmesi; hem üniversitenin kurumsal itibarını güçlendirecek hem de sanayi ile kurulan ilişkinin sürdürülebilirliğini artıracaktır. 2025 yılı için bu model, stratejik öncelik alanı olarak değerlendirilmiştir.

2.6 İş Birliğinde Performans Ölçümü ve Etki Analizi Mekanizmasının Kurumsallaştırılması

2025 yılı paydaş geri bildirimleri, üniversite-sanayi iş birliğinin sürdürülebilirliğinin ancak ölçülebilir ve şeffaf bir performans sistemi ile mümkün olabileceğini açık biçimde ortaya koymuştur. Sanayi temsilcileri, yapılan faaliyetlerin sayısal olarak ifade edilmesinin yeterli olmadığını; bu faaliyetlerin ekonomik, teknolojik ve istihdama dönük çıktılarının sistematik biçimde analiz edilmesi gerektiğini vurgulamıştır. İş birliği süreçlerinin toplantı ve protokol düzeyinde kalmaması; somut değer üretip üretmediğinin ölçülmesi talep edilmiştir.

Mevcut yapıda iş birliği faaliyetlerinin çoğunlukla proje sayısı, etkinlik düzenleme veya protokol imzalama üzerinden değerlendirildiği; ancak bu girişimlerin bölgesel ekonomiye, firma performansına ve insan kaynağı niteliğine nasıl yansıdığının kurumsal olarak izlenmediği ifade edilmiştir. Bu durum, üniversitenin bölgesel kalkınmadaki rolünün görünürlük kazanmasını zorlaştırmaktadır. Bu nedenle performans ölçümü yalnızca idari bir raporlama süreci değil; stratejik yönetim aracına dönüştürülmelidir.

Kurulacak performans sistemi, iş birliğini başlangıçtan sonuç aşamasına kadar izleyen entegre bir yapıya dayanmalıdır. Ortak yürütülen projeler, danışmanlık faaliyetleri, sektör destekli tezler ve Ar-Ge girişimleri dijital altyapı üzerinden kayıt altına alınmalı; her bir sürecin çıktıları belirli göstergelerle ilişkilendirilmelidir. Örneğin bir danışmanlık sürecinin sonunda üretim verimliliğinde artış sağlanmış mı, maliyet düşüşü gerçekleşmiş mi, yeni bir ürün geliştirilmiş mi ya da dijital dönüşüm uygulaması hayata geçirilmiş mi gibi sorular somut verilerle yanıtlanmalıdır.

Sanayi temsilcileri özellikle ekonomik katkının görünür kılınmasını istemektedir. Üniversite ile yürütülen projelerin firmalara sağladığı finansal değer, fon desteği, yeni pazara erişim veya ihracat kapasitesi gibi etkiler raporlanmalıdır. Bu veriler yalnızca üniversite içi değerlendirme için değil; kamuoyu ile paylaşılabilir bir etki raporuna dönüştürülmelidir. Böylece üniversitenin bölgesel kalkınma üzerindeki somut rolü ölçülebilir hale gelecektir.

Performans sisteminin bir diğer önemli boyutu istihdam etkisidir. İşletmede Mesleki Eğitim uygulamaları, sektör destekli projeler ve tez çalışmaları sonrasında öğrencilerin istihdam oranı düzenli olarak izlenmelidir. Mezunların hangi sektörlerde, hangi pozisyonlarda ve ne kadar sürede işe yerleştiği veriye dayalı biçimde takip edilmelidir. Bu analizler müfredat revizyonlarına ve kontenjan planlamasına yön verecektir.

Teknoloji ve inovasyon çıktıları da performans çerçevesine dahil edilmelidir. Patent başvuruları, faydalı model üretimi, prototip geliştirme, dijital uygulamalar ve sürdürülebilir üretim modelleri gibi göstergeler üniversitenin bilgi üretim kapasitesini somutlaştıracaktır. Bu veriler yalnızca akademik başarıyı değil; sahaya yansıyan yenilik düzeyini de gösterecektir.

Bu sistemin sürdürülebilir olması için dijital entegrasyon zorunludur. Sanayi Talep Portalı ve Akademik Uzmanlık Envanteri üzerinden yürütülen tüm süreçler otomatik olarak performans paneline yansıtılmalıdır. Manuel veri toplama yerine anlık güncellenen bir izleme sistemi kurulmalıdır. Böylece karar vericiler, iş birliği faaliyetlerinin durumunu gerçek zamanlı olarak görebilecektir.

Paydaşlar ayrıca nitel değerlendirme boyutunun ihmal edilmemesi gerektiğini belirtmiştir. İş birliği sürecine katılan firmaların memnuniyet düzeyi, tekrar iş birliği yapma eğilimi ve süreç yönetimi kalitesine ilişkin değerlendirmeleri düzenli olarak ölçülmelidir. Bu geri bildirimler hizmet kalitesini artıracak ve üniversitenin güvenilirliğini güçlendirecektir.

Sonuç olarak 2025 yılı geri bildirimleri, üniversite-sanayi iş birliğinin ölçülebilir, raporlanabilir ve stratejik planlamaya entegre edilmiş bir performans sistemiyle desteklenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Ölçülemeyen faaliyet sürdürülebilir değildir. Bu nedenle performans ve etki analizi mekanizması, iş birliğinin tamamlayıcı unsuru değil; temel bileşeni olarak konumlandırılmalıdır. Üniversitenin bölgesel kalkınma vizyonu, ancak veri temelli ve hesap verebilir bir yapı ile güçlenebilir.

3. İNSAN KAYNAĞI YETKİNLİK DÖNÜŞÜMÜ VE MÜFREDATIN STRATEJİK YENİDEN YAPILANDIRILMASI

2025 yılı paydaş geri bildirimleri, mezun profilinin teorik bilgi düzeyi açısından kabul edilebilir olmakla birlikte; uygulama becerisi, saha refleksi, dijital yeterlilik, problem çözme kapasitesi ve kurumsal uyum açısından güçlendirilmesi gerektiğini açık biçimde ortaya koymuştur. Sanayi temsilcileri, mezunların işe adaptasyon süresinin uzun olduğunu, ilk yıl içerisinde yoğun iç eğitim gerektirdiğini ve bu durumun işletmeler açısından zaman ve maliyet yükü oluşturduğunu ifade etmiştir. Bu değerlendirme, müfredatın yalnızca akademik bilgi üretmeye değil; doğrudan üretim süreçlerine entegre olabilecek insan kaynağı yetiştirmeye odaklanması gerektiğini göstermektedir.

Geri bildirimlerde en çok vurgulanan husus, uygulama oranının artırılmasıdır. Ders içeriklerinin teorik anlatım ağırlıklı olduğu, öğrencilerin gerçek sektör verisiyle yeterince temas etmediği belirtilmiştir. Özellikle üretim, lojistik, sağlık hizmetleri ve turizm alanlarında mezunların sahada karşılaştıkları problemlere hızlı ve analitik çözüm üretilmediği ifade edilmiştir. Bu durum, müfredatın vaka temelli, simülasyon destekli ve sektör veri setleriyle entegre hale getirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Dijital yeterlilik başlığı da öne çıkan bir diğer kritik alandır. Sanayi temsilcileri, ERP sistemleri, üretim planlama yazılımları, veri analitiği araçları ve temel raporlama sistemleri konusunda mezunların pratik deneyim eksikliği taşıdığını belirtmiştir. Günümüzde üretim ve hizmet sektörlerinin dijital altyapı üzerinde çalıştığı dikkate alındığında, dijital araçlara hâkim olmayan mezunların adaptasyon süresi uzamakta ve işletme içi eğitim ihtiyacı artmaktadır. Bu nedenle dijital okuryazarlık ve sektörel yazılım kullanımı, seçmeli bir alan değil; temel yeterlilik olarak ele alınmalıdır.

Bir diğer önemli geri bildirim, problem çözme ve karar verme kapasitesine ilişkindir. Mezunların teknik bilgiye sahip olduğu; ancak belirsizlik içeren durumlarda inisiyatif almakta zorlandığı ifade edilmiştir. Özellikle kriz anlarında süreç yönetimi, alternatif üretme ve analitik değerlendirme yapma konusunda deneyim eksikliği gözlemlenmiştir. Bu durum, ders içeriklerine kriz senaryoları, karar analizi uygulamaları ve disiplinler arası proje çalışmalarının entegre edilmesi gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Mevzuat ve kalite standartları bilgisi de geliştirilmesi gereken alanlardan biri olarak değerlendirilmiştir. İş sağlığı ve güvenliği, kalite yönetim sistemleri, sektörel düzenlemeler ve resmi raporlama süreçleri konusunda mezunların uygulama bilgisi sınırlı görülmektedir. Özellikle denetime tabi sektörlerde çalışan mezunların, mevzuat metnini yorumlayabilen ve uygulayabilen bir yeterlilikle mezun olması gerektiği ifade edilmiştir.

Davranışsal yetkinlikler de geri bildirimlerde önemli yer tutmuştur. Zaman yönetimi, takım çalışması, raporlama disiplini ve kurumsal iletişim konularında gelişim alanları bulunduğu belirtilmiştir. Sanayi temsilcileri, teknik bilginin yanında iş disiplini ve kurumsal kültüre uyumun da istihdam başarısını belirlediğini ifade etmiştir. Bu nedenle kariyer gelişim modülleri ve saha deneyimine dayalı öğrenme modellerinin güçlendirilmesi önerilmiştir.

İşletmede Mesleki Eğitim modeli genel olarak olumlu değerlendirilmekle birlikte, uygulamanın tüm programlarda eşit kalitede yürütülmediği ifade edilmiştir. Öğrencinin pasif gözlemci olarak değil; aktif üretim sürecinin parçası olarak konumlandırılması gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca işletme mentörü ve akademik danışman koordinasyonunun daha sistematik hale getirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

2025 yılı geri bildirimleri, insan kaynağı yetiştirme modelinin yalnızca ders içeriklerinde küçük revizyonlarla değil; bütüncül bir yaklaşımla yeniden ele alınması gerektiğini göstermektedir. Müfredat, dijitalleşme, sürdürülebilirlik, veri analitiği ve sektör entegrasyonu gibi yatay temalarla güçlendirilmelidir. Program revizyonları veri temelli yapılmalı; mezun istihdam oranları ve sektör geri bildirimleri düzenli olarak analiz edilmelidir.

Sonuç olarak, üniversitenin mezun profili; uygulama ağırlıklı, dijital yeterlilik sahibi, mevzuata hâkim, analitik düşünebilen ve kurumsal disipline uyumlu bir yapıya dönüştürülmelidir. Bu dönüşüm yalnızca eğitim kalitesini artırmakla kalmayacak; üniversitenin bölgesel kalkınmadaki rolünü de güçlendirecektir. 2025 yılı için insan kaynağı yetkinlik dönüşümü, stratejik öncelik alanı olarak değerlendirilmiştir.

3.1 Uygulama Ağırlıklı Eğitim Modeline Geçiş ve Saha Entegrasyonunun Güçlendirilmesi

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde en net ve ortak vurgu, eğitim modelinin teorik ağırlıktan çıkarılarak uygulama merkezli bir yapıya dönüştürülmesi gerekliliğidir. Sanayi temsilcileri, mezunların kavramsal bilgi düzeyini yeterli bulmakla birlikte; üretim hattı, hizmet operasyonu, saha denetimi ve süreç yönetimi gibi pratik alanlarda refleks geliştirme konusunda eksiklik yaşadığını ifade etmiştir. Bu durum, müfredatın yalnızca içerik bazlı değil; yöntem bazlı olarak da yeniden tasarlanması gerektiğini göstermektedir.

Mevcut yapı içerisinde birçok dersin teorik anlatım, klasik sınav ve ödev formatında yürütüldüğü; öğrencilerin gerçek sektör verisiyle temasının sınırlı kaldığı belirtilmiştir. Özellikle üretim, lojistik, sağlık hizmetleri, turizm işletmeciliği ve tarım teknolojileri gibi doğrudan uygulama gerektiren alanlarda öğrencilerin mezuniyet öncesinde yeterli saha pratiği kazanamadığı vurgulanmıştır. Bu durum, mezunların işe başladıktan sonra uzun bir uyum sürecine ihtiyaç duymasına neden olmaktadır. Uygulama ağırlıklı modele geçiş yalnızca laboratuvar saatini artırmak anlamına gelmemelidir. Önerilen dönüşüm, ders yapısının vaka temelli, proje odaklı ve saha destekli hale getirilmesini içermektedir. Her programda belirli oranlarda “gerçek problem çözümü” içeren derslerin zorunlu hale getirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Öğrencilerin teorik bilgiyi soyut örnekler üzerinden değil; bölgesel firmaların gerçek verileri üzerinden analiz etmesi sağlanmalıdır. Bu bağlamda ders içeriklerinin aşağıdaki yaklaşım çerçevesinde yeniden yapılandırılması önerilmektedir:

- Firma veri setleri üzerinden analiz çalışmaları
- Gerçek üretim veya hizmet süreçlerine dayalı vaka incelemeleri
- Saha ziyaretleri ve süreç gözlemi raporları
- Simülasyon destekli karar verme uygulamaları
- Disiplinler arası proje takımları

Sanayi temsilcileri özellikle öğrencilerin “problem tanımlama” becerisinin geliştirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Mevcut durumda öğrencilerin çözüm üretmeye çalıştığı; ancak problemi doğru çerçeveleme konusunda eksik kaldığı ifade edilmiştir. Bu nedenle uygulama modelinin yalnızca çözüm üretme değil; analiz, teşhis ve alternatif geliştirme aşamalarını içermesi gerekmektedir.

İşletmede Mesleki Eğitim (3+1 / 7+1) modeli uygulama açısından önemli bir araç olarak görülmekle birlikte, bu modelin standardizasyonu ve kalite kontrolü gerekliliği dile getirilmiştir. Öğrencinin işletmede pasif gözlemci olarak kalmaması; somut görev ve sorumluluk üstlenmesi sağlanmalıdır. Bu amaçla işletme mentörü ataması ve performans değerlendirme kriterlerinin netleştirilmesi önerilmiştir.

Ayrıca uygulama ağırlıklı eğitim modelinin ölçme ve değerlendirme sistemi de revize edilmelidir. Klasik yazılı sınav yerine proje çıktısı, saha raporu, süreç analizi ve performans değerlendirmesi gibi araçlar kullanılmalıdır. Öğrencinin yalnızca bilgiyi hatırlaması değil; bilgiyi uygulayabilmesi ölçülmelidir.

2025 geri bildirimleri, uygulama kapasitesinin artırılmasının mezun istihdam oranına doğrudan etki edeceğini göstermektedir. Sanayi temsilcileri, uygulama deneyimi yüksek mezunların işe alım sürecinde öncelikli tercih edildiğini açık biçimde ifade etmiştir. Bu durum, uygulama ağırlıklı dönüşümün yalnızca akademik kalite meselesi değil; istihdam stratejisi olduğunu ortaya koymaktadır. Sonuç olarak 3.1 kapsamında önerilen dönüşüm, teorik bilginin değerini azaltmak değil; onu saha pratiğiyle entegre etmektir. Eğitim modeli, üretim süreçlerine entegre olabilecek, hızlı adapte olabilen ve problem çözme refleksi gelişmiş mezun profili üretmelidir. 2025 yılı için uygulama ağırlıklı eğitim yaklaşımı, insan kaynağı dönüşümünün temel taşı olarak değerlendirilmiştir.

3.2 Dijital Yetkinlik ve Teknik Yazılım Entegrasyonu: Eğitim Modelinin Sanayi 4.0 Uyumlu Hale Getirilmesi

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde en güçlü vurgulardan biri, mezunların dijital sistemlere uyum kapasitesinin artırılması gerekliliğidir. Sanayi temsilcileri, üretimden lojistiğe, sağlıktan turizme kadar tüm sektörlerde süreçlerin dijital altyapılar üzerinden yürütüldüğünü; buna rağmen mezunların ERP sistemleri, veri analiz araçları ve sektörel yazılımlar konusunda pratik deneyim eksikliği taşıdığını ifade etmiştir. Bu durum, işe adaptasyon sürecini uzatmakta ve işletmeler açısından ek eğitim maliyeti doğurmaktadır.

Geri bildirimlerde özellikle ERP sistemleri, üretim planlama yazılımları, stok ve envanter yönetim sistemleri, kalite kontrol yazılımları ve veri raporlama araçlarının mezun yeterliliklerinin parçası haline getirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Günümüzde firmalar karar alma süreçlerini veri temelli yürütmekte; raporlama, analiz ve performans takibi dijital sistemler üzerinden yapılmaktadır. Bu nedenle mezunların yalnızca teorik bilgiye değil; dijital arayüzlere hâkim, veri okuyabilen ve yorumlayabilen bir profile sahip olması beklenmektedir.

Dijital yetkinlik dönüşümü, tek bir “bilgisayar dersi” ile sağlanabilecek bir kazanım değildir. Önerilen yaklaşım, dijital araçların programın bütününe yatay olarak entegre edilmesidir. Örneğin lojistik programında envanter simülasyonu yazılımı, işletme programında veri analiz araçları, sağlık programında dijital hasta kayıt sistemleri, tarım alanında sensör ve veri izleme uygulamaları ders içeriğinin doğal bileşeni haline getirilmelidir. Dijital araçlar ayrı bir konu değil; mesleki pratiğin parçası olarak öğretilmelidir.

Sanayi temsilcileri özellikle veri analitiği konusuna dikkat çekmiştir. Mezunların veri setlerini analiz edebilmesi, temel istatistiksel yorum yapabilmesi ve rapor üretebilmesi beklenmektedir. Bu kapsamda temel veri okuryazarlığı, raporlama disiplini ve karar destek sistemleri konularının müfredata entegre edilmesi önerilmiştir. Öğrencinin yalnızca yazılım kullanması değil; veriyi yorumlayarak karar önerisi geliştirebilmesi hedeflenmelidir.

Dijital dönüşüm başlığı aynı zamanda sürdürülebilirlik ve verimlilik boyutuyla ilişkilendirilmiştir. Enerji tüketimi izleme sistemleri, karbon ayak izi hesaplama araçları ve üretim optimizasyon yazılımları gibi uygulamaların öğrenciler tarafından deneyimlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Sanayi 4.0 çerçevesinde sensör tabanlı veri toplama, otomasyon süreçleri ve akıllı üretim sistemleri hakkında farkındalık kazandırılması beklenmektedir.

Bu dönüşümün hayata geçebilmesi için teknik altyapının güçlendirilmesi gerekmektedir. Simülasyon laboratuvarları, yazılım lisansları ve uygulama sınıfları kurulmalıdır. Üniversite-sanayi iş birliği kapsamında firmaların kullandığı yazılım altyapılarının eğitim versiyonlarının üniversiteye kazandırılması önerilmiştir. Böylece öğrenciler mezun olmadan önce sektörün gerçek sistemleriyle tanışma imkânı bulacaktır.

Dijital yetkinliklerin ölçme ve değerlendirme sistemi de revize edilmelidir. Klasik sınav yerine uygulamalı yazılım kullanımı, veri analizi raporu hazırlama ve dijital proje sunumu gibi performans temelli ölçüm araçları kullanılmalıdır. Öğrencinin dijital ortamda çözüm üretme kapasitesi somut olarak değerlendirilmelidir.

2025 geri bildirimleri, dijital yeterlilik eksikliğinin mezunların rekabet gücünü doğrudan etkilediğini göstermektedir. Özellikle genç ve teknolojiye açık firmalar, dijital araçlara hâkim mezunları öncelikli tercih ettiğini ifade etmiştir. Bu durum, dijital entegrasyonun yalnızca teknik bir güncelleme değil; istihdam stratejisi olduğunu ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak 3.2 kapsamında önerilen dönüşüm, üniversitenin eğitim modelini Sanayi 4.0 ve dijital dönüşüm dinamikleriyle uyumlu hale getirmeyi amaçlamaktadır. Mezun profili; veri okuyabilen, dijital sistemleri kullanabilen, rapor üretebilen ve teknolojik gelişmeleri takip edebilen bir yapıya dönüştürülmelidir. 2025 yılı için dijital yetkinlik entegrasyonu, insan kaynağı dönüşümünün temel bileşenlerinden biri olarak değerlendirilmiştir.

Sanayi temsilcileri özellikle veri analitiği konusuna dikkat çekmiştir. Mezunların veri setlerini analiz edebilmesi, temel istatistiksel yorum yapabilmesi ve rapor üretebilmesi beklenmektedir. Bu kapsamda temel veri okuryazarlığı, raporlama disiplini ve karar destek sistemleri konularının müfredata entegre edilmesi önerilmiştir. Öğrencinin yalnızca yazılım kullanması değil; veriyi yorumlayarak karar önerisi geliştirebilmesi hedeflenmelidir.

Dijital dönüşüm başlığı aynı zamanda sürdürülebilirlik ve verimlilik boyutuyla ilişkilendirilmiştir. Enerji tüketimi izleme sistemleri, karbon ayak izi hesaplama araçları ve üretim optimizasyon yazılımları gibi uygulamaların öğrenciler tarafından deneyimlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Sanayi 4.0 çerçevesinde sensör tabanlı veri toplama, otomasyon süreçleri ve akıllı üretim sistemleri hakkında farkındalık kazandırılması beklenmektedir.

Bu dönüşümün hayata geçebilmesi için teknik altyapının güçlendirilmesi gerekmektedir. Simülasyon laboratuvarları, yazılım lisansları ve uygulama sınıfları kurulmalıdır. Üniversite-sanayi iş birliği kapsamında firmaların kullandığı yazılım altyapılarının eğitim versiyonlarının üniversiteye kazandırılması önerilmiştir. Böylece öğrenciler mezun olmadan önce sektörün gerçek sistemleriyle tanışma imkânı bulacaktır.

Dijital yetkinliklerin ölçme ve değerlendirme sistemi de revize edilmelidir. Klasik sınav yerine uygulamalı yazılım kullanımı, veri analizi raporu hazırlama ve dijital proje sunumu gibi performans temelli ölçüm araçları kullanılmalıdır. Öğrencinin dijital ortamda çözüm üretme kapasitesi somut olarak değerlendirilmelidir.

2025 geri bildirimleri, dijital yeterlilik eksikliğinin mezunların rekabet gücünü doğrudan etkilediğini göstermektedir. Özellikle genç ve teknolojiye açık firmalar, dijital araçlara hâkim mezunları öncelikli tercih ettiğini ifade etmiştir. Bu durum, dijital entegrasyonun yalnızca teknik bir güncelleme değil; istihdam stratejisi olduğunu ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak 3.2 kapsamında önerilen dönüşüm, üniversitenin eğitim modelini Sanayi 4.0 ve dijital dönüşüm dinamikleriyle uyumlu hale getirmeyi amaçlamaktadır. Mezun profili; veri okuyabilen, dijital sistemleri kullanabilen, rapor üretebilen ve teknolojik gelişmeleri takip edebilen bir yapıya dönüştürülmelidir. 2025 yılı için dijital yetkinlik entegrasyonu, insan kaynağı dönüşümünün temel bileşenlerinden biri olarak değerlendirilmiştir.

3.3 Problem Çözme, Analitik Düşünme ve Karar Verme Kapasitesinin Güçlendirilmesi

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde mezun profilinin teknik bilgi açısından yeterli olduğu; ancak belirsizlik içeren durumlarda analitik değerlendirme yapma, alternatif üretme ve karar alma süreçlerini yönetme konusunda gelişime açık olduğu açık biçimde ifade edilmiştir. Sanayi temsilcileri, özellikle operasyonel kriz anlarında, üretim aksaklıklarında veya ani talep değişimlerinde mezunların refleks üretme hızının düşük kaldığını belirtmiştir. Bu durum, bilgi birikimi ile uygulama arasındaki boşluğun yalnızca teknik değil; bilişsel ve metodolojik bir eksiklikten kaynaklandığını göstermektedir.

Problem çözme kapasitesi, ezbere dayalı bilgi aktarımıyla gelişmemektedir. Öğrencinin çok boyutlu veri değerlendirme, neden-sonuç ilişkisi kurma, risk analizi yapma ve alternatif senaryolar üretme pratiği kazanması gerekmektedir. Mevcut eğitim yapısında çoğu dersin tek doğru cevaplı sınav formatında yürütülmesi; öğrencinin düşünme sürecini değil, sonucu ölçmektedir. Oysa sanayi tarafı, mezunların “nasıl düşündüğünü” görmek istemektedir. Bu nedenle müfredatın analiz ve karar üretme süreçlerini merkeze alacak biçimde yeniden kurgulanması gerekmektedir.

2025 geri bildirimlerinde özellikle şu alanlarda eksiklik gözlemlendiği belirtilmiştir: üretim darboğazı analizi, tedarik zinciri kesintisi yönetimi, maliyet artışı karşısında alternatif üretim planı geliştirme, hizmet kalitesindeki düşüşe müdahale ve insan kaynağı planlama krizleri. Bu başlıklar, öğrencilerin mezuniyet öncesinde simülasyon ve vaka çalışmalarıyla deneyimlemesi gereken gerçek sektör problemleridir.

Bu kapsamda eğitim modeline entegre edilmesi önerilen yaklaşım, vaka temelli ve senaryo odaklı öğrenme yöntemidir. Öğrencilere belirsizlik içeren durumlar sunulmalı; eksik bilgiyle analiz yapmaları, veri toplamaları ve çözüm alternatifleri üretmeleri beklenmelidir. Tek çözüm yerine çoklu çözüm yaklaşımı teşvik edilmelidir. Böylece karar verme sürecinin dinamik doğası kavratılacaktır. Karar verme kapasitesinin güçlendirilmesi için disiplinler arası proje takımları oluşturulması önerilmiştir. Gerçek hayatta karşılaşılan sorunlar tek bir alanın bilgisiyle çözülmemektedir. Örneğin bir üretim probleminde mühendislik, maliyet analizi ve tedarik planlaması birlikte değerlendirilmelidir. Bu nedenle öğrencilerin farklı programlardan ekipler halinde proje geliştirmesi sağlanmalıdır. Bu yaklaşım hem analitik kapasiteyi hem de takım içi koordinasyon becerisini güçlendirecektir. Ayrıca öğrencilerin risk analizi ve senaryo planlama konularında bilinçlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Özellikle ekonomik dalgalanmalar, enerji maliyetlerindeki artış ve tedarik zinciri kesintileri gibi makro düzeyli değişkenlerin işletme kararlarına etkisi öğretilmelidir. Öğrenci yalnızca mevcut durumu değil; olası gelecek senaryolarını da değerlendirebilmelidir.

Ölçme ve değerlendirme sisteminin de bu dönüşüme uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir. Problem çözme ve karar verme kapasitesi klasik çoktan seçmeli sınavlarla ölçülemez. Süreç analizi raporları, alternatif plan geliştirme ödevleri, kriz simülasyonu uygulamaları ve sözlü savunma temelli değerlendirmeler kullanılmalıdır. Öğrencinin düşünme süreci ve gerekçelendirme yeteneği ölçülmelidir.

Sanayi temsilcileri, problem çözme kapasitesi yüksek mezunların işe alım sürecinde belirgin biçimde öne çıktığını ifade etmiştir. Teknik bilgi kısa sürede öğretilir; ancak analitik düşünme ve karar refleksi uzun vadeli eğitim süreci gerektirir. Bu nedenle 3.3 kapsamında önerilen dönüşüm, mezunların rekabet gücünü doğrudan etkileyecek stratejik bir adımdır.

Sonuç olarak 2025 yılı geri bildirimleri, üniversitenin eğitim modelini sonuç odaklı değil; süreç odaklı düşünme biçimini geliştirecek şekilde yeniden yapılandırması gerektiğini göstermektedir. Mezun profili; belirsizlikle başa çıkabilen, alternatif üretebilen, risk analizi yapabilen ve kararlarını gerekçelendirebilen bir yapıya dönüştürülmelidir. Problem çözme ve analitik düşünme kapasitesi, insan kaynağı dönüşümünün merkez unsurlarından biri olarak değerlendirilmiştir.

3.4 Mevzuat, Kalite Standartları ve Kurumsal Uyum Yetkinliğinin Güçlendirilmesi

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde mezunların teknik bilgi düzeyinin yeterli olmakla birlikte, mevzuat uygulama ve kalite standartlarına uyum konularında pratik eksiklikler taşıdığı açık biçimde ifade edilmiştir. Özellikle denetime tabi sektörlerde faaliyet gösteren kurum ve işletmeler, mezunların yönetmelik okuma, prosedür hazırlama, resmi yazışma yürütme ve kalite sistemlerini uygulama konusunda yeterli deneyime sahip olmadığını belirtmiştir. Bu durum, iş başı eğitim süresini uzatmakta ve kurumlar açısından operasyonel risk oluşturmaktadır.

Mevzuat bilgisi yalnızca ilgili kanun maddelerini ezberlemek anlamına gelmemektedir. Paydaşlar, mezunların bir düzenleyici metni okuyup yorumlayabilmesini, uygulamaya dönüştürebilmesini ve süreci kayıt altına alabilmesini beklemektedir. Özellikle iş sağlığı ve güvenliği, kalite yönetim sistemleri, çevresel düzenlemeler, kamu ihale süreçleri ve sektörel lisanslama prosedürleri gibi alanlarda uygulama eksikliği bulunduğu ifade edilmiştir. Mezunların mevzuatın teorik çerçevesini bilmesine rağmen, pratikte süreç yönetimi yapamadığı belirtilmiştir.

Kalite kültürü boyutunda ise dokümantasyon disiplini önemli bir eksiklik alanı olarak öne çıkmıştır. Sanayi temsilcileri, üretim ve hizmet süreçlerinin izlenebilirliğinin kritik olduğunu; buna rağmen mezunların kayıt tutma, süreç akışı oluşturma, revizyon takibi yapma ve performans göstergesi belirleme konularında yeterince sistematik çalışmadığını ifade etmiştir. Oysa günümüz kurumsal yapılarında kalite standartlarına uyum, yalnızca teknik bir gereklilik değil; rekabet avantajı sağlayan stratejik bir unsurdur.

Bu çerçevede eğitim modeline mevzuat ve kalite uygulamalarının vaka temelli entegrasyonu önerilmektedir. Öğrencilere örnek bir denetim senaryosu sunulmalı; gerekli belgelerin hazırlanması, uygunsuzluk tespiti ve düzeltici faaliyet planının oluşturulması beklenmelidir. Mevzuatın sahadaki karşılığı uygulamalı biçimde öğretilmelidir. Öğrenci yalnızca mevzuatı tanımamalı; bir süreç içerisinde kullanabilmelidir.

Ayrıca kalite yönetim sistemlerinin temel mantığı, ISO standartlarının yapısı ve sertifikasyon süreçleri hakkında uygulamalı içerik geliştirilmesi önerilmiştir. Mezunların kalite sistemlerinin yalnızca belgelendirme süreci değil; operasyonel iyileştirme aracı olduğunu kavraması gerekmektedir. Bu bilinç, üretim ve hizmet kalitesinin sürdürülebilirliğini doğrudan etkileyecektir.

Kamu ile yoğun temas halinde olan sektörlerde resmi yazışma disiplini ve raporlama formatı da önem taşımaktadır. Paydaşlar, mezunların resmi yazı dili, rapor formatı ve belge düzeni konusunda standartlara uygun hareket etmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu nedenle yazılı iletişim ve kurumsal raporlama becerileri müfredata entegre edilmelidir.

Kurumsal uyum boyutu yalnızca mevzuat bilgisiyle sınırlı değildir. İş disiplini, zaman yönetimi, görev tanımına bağlı çalışma ve hiyerarşik iletişim gibi unsurlar da kurumsal kültürün parçasıdır. Sanayi temsilcileri, teknik bilgisi yüksek ancak kurumsal uyum refleksi zayıf mezunların uzun vadede performans sorunu yaşadığını ifade etmiştir. Bu nedenle davranışsal ve profesyonel gelişim modülleri desteklenmelidir.

Mevzuat ve kalite yetkinliğinin ölçülmesi de klasik sınav yöntemlerinden farklı tasarlanmalıdır. Öğrencinin bir yönetmeliği analiz etmesi, uygulama planı hazırlaması ve kalite prosedürü taslağı oluşturması gibi performans temelli değerlendirmeler yapılmalıdır. Bu yöntem, teorik bilginin uygulama kapasitesini ölçmeye imkân sağlayacaktır.

2025 geri bildirimleri, kurumsal yapıların giderek daha fazla regülasyon ve denetime tabi olduğunu göstermektedir. Bu nedenle mezunların mevzuata hâkim ve kalite sistemlerini uygulayabilen bir profile sahip olması yalnızca tercih sebebi değil; zorunluluk haline gelmiştir. Üniversitenin bu alandaki dönüşümü, mezunların iş gücü piyasasındaki güvenilirliğini artıracaktır.

Sonuç olarak 3.4 kapsamında önerilen dönüşüm, mevzuat bilgisi ile uygulama pratiğini bütünleştiren ve kalite kültürünü eğitim sürecinin parçası haline getiren bir modeldir. Mezun profili; düzenlemeleri okuyabilen, yorumlayabilen, uygulayabilen ve süreci belgelendirebilen bir yapıya dönüştürülmelidir. Bu yetkinlik, kurumsal sürdürülebilirliğin temel unsurlarından biri olarak değerlendirilmiştir.

3.5 Davranışsal Yetkinlikler, Profesyonel Disiplin ve Kurumsal Kültüre Uyumun Güçlendirilmesi

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde teknik bilgi ve uygulama becerilerinin yanında davranışsal yetkinliklerin de istihdam başarısını belirleyen temel unsurlardan biri olduğu güçlü biçimde ifade edilmiştir. Sanayi temsilcileri, mezunların alan bilgisi açısından yeterli olduğunu; ancak zaman yönetimi, sorumluluk alma, ekip içi koordinasyon ve kurumsal iletişim konularında gelişime açık alanlar bulunduğunu belirtmiştir. Özellikle işe başlangıç döneminde gözlemlenen en temel sorunlardan birinin, iş ortamına adaptasyon sürecindeki davranışsal uyum eksikliği olduğu vurgulanmıştır.

Kurumsal yapılar, yalnızca teknik yeterlilik değil; iş disiplini ve profesyonel davranış standardı beklemektedir. Sanayi temsilcileri, mezunların görev tanımına bağlı çalışma, hiyerarşik iletişim dili kullanma, yazılı ve sözlü raporlama disiplini ve geri bildirim kültürüne uyum konularında daha sistematik bir eğitimden geçmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bu değerlendirme, davranışsal yetkinliklerin rastlantısal değil; planlı bir şekilde kazandırılması gerektiğini göstermektedir.

Zaman yönetimi ve iş planlama becerileri özellikle öne çıkan alanlardan biridir. İşletmelerde süreçler belirli takvim ve performans göstergeleri üzerinden yürütülmektedir. Mezunların teslim tarihi, öncelik sıralaması ve kaynak kullanımı konusunda disiplinli bir yaklaşım geliştirmesi beklenmektedir. Ancak geri bildirimlerde, akademik ortamdan iş ortamına geçişte bu disiplinin her zaman güçlü olmadığı belirtilmiştir. Bu nedenle eğitim sürecinde proje takvimi, aşamalı teslim sistemi ve performans takibi gibi uygulamalar artırılmalıdır.

Takım çalışması kültürü de güçlendirilmesi gereken alanlar arasındadır. Sanayi temsilcileri, disiplinler arası ekiplerde çalışma kapasitesinin önemine dikkat çekmiştir. Öğrencilerin bireysel performans yerine ekip içi koordinasyon, görev paylaşımı ve ortak sorumluluk bilinci geliştirmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bu bağlamda ekip temelli projelerin artırılması ve grup performansının ölçülebilir hale getirilmesi önerilmiştir.

Kurumsal iletişim ve raporlama becerileri de önemli bir eksiklik alanı olarak değerlendirilmiştir. Özellikle teknik rapor yazımı, toplantı sunumu ve resmi yazışma formatı konusunda standart bir yaklaşımın geliştirilmesi gerekmektedir. Sanayi tarafı, mezunların düşüncelerini açık, sistematik ve profesyonel bir dille ifade edebilmesini beklemektedir. Bu nedenle yazılı ve sözlü iletişim becerileri ders içeriklerinde uygulamalı biçimde ele alınmalıdır.

Geri bildirim kültürü ve öz değerlendirme kapasitesi de dikkat çeken bir diğer başlıktır. İş ortamında sürekli geri bildirim mekanizması bulunmaktadır. Mezunların eleştiriye açık olması, hatadan öğrenme kapasitesi geliştirmesi ve performansını analiz edebilmesi önemlidir. Bu kültürün eğitim sürecinde desteklenmesi gerekmektedir. Özellikle proje değerlendirmelerinde yalnızca not vermek yerine, yapılandırılmış geri bildirim sisteminin uygulanması önerilmiştir.

Profesyonel etik ve sorumluluk bilinci de davranışsal yetkinliklerin temel unsurlarından biridir. Sanayi temsilcileri, gizlilik, veri güvenliği, iş etiği ve kurumsal temsil konularında bilinçli mezun profilinin önemini vurgulamıştır. Özellikle dijital veriyle çalışan sektörlerde etik farkındalık hayati önemdedir. Bu nedenle mesleki etik ve kurumsal sorumluluk modüllerinin güçlendirilmesi önerilmiştir.

İşletmede Mesleki Eğitim sürecinin davranışsal yetkinlikler açısından önemli bir fırsat olduğu ifade edilmiştir. Ancak bu sürecin yalnızca teknik beceri kazandırma aracı olarak değil; kurumsal kültür deneyimi olarak değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Öğrencilerin işletme ortamında disiplin, iletişim ve ekip çalışması deneyimi kazanmaları sistematik biçimde izlenmelidir. Davranışsal yetkinliklerin ölçülmesi klasik sınav yöntemleriyle mümkün değildir. Bu nedenle proje performansı, ekip içi değerlendirme, mentör geri bildirimi ve öz değerlendirme raporları gibi araçların kullanılması önerilmiştir. Öğrencinin yalnızca bilgisi değil; profesyonel davranış standardı da değerlendirme sürecine dahil edilmelidir.

2025 geri bildirimleri, teknik bilgi ile profesyonel davranış standardının birlikte ele alınması gerektiğini açık biçimde göstermektedir. İş dünyası, yalnızca işi bilen değil; kurumsal kültüre uyum sağlayan, sorumluluk alan ve disiplinli çalışan mezunlar talep etmektedir.

Sonuç olarak 3.5 kapsamında önerilen dönüşüm, davranışsal yetkinlikleri eğitim modelinin merkezine alan bir yaklaşımı ifade etmektedir. Mezun profili; teknik açıdan donanımlı olmanın yanında, profesyonel disipline sahip, iletişim becerisi gelişmiş ve kurumsal kültüre uyumlu bir yapıya dönüştürülmelidir. Bu dönüşüm, mezunların iş gücü piyasasındaki sürdürülebilir başarısı açısından kritik önem taşımaktadır.

3.6 İşletmede Mesleki Eğitim Modelinin Yeniden Yapılandırılması ve İstihdam Köprüsüne Dönüştürülmesi

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde İşletmede Mesleki Eğitim (3+1 / 7+1) modelinin doğru kurgulandığında son derece değerli bir mekanizma olduğu; ancak mevcut uygulamanın tüm programlarda aynı kalite ve etkinlik düzeyinde yürütülmediği açık biçimde ifade edilmiştir. Sanayi temsilcileri, bu modelin staj niteliğinde pasif bir gözlem süreci olarak kalmaması gerektiğini, doğrudan üretim ve hizmet süreçlerine entegre edilen aktif bir öğrenme modeli haline getirilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Mevcut uygulamada bazı öğrencilerin işletmede nitelikli görevler üstlendiği; ancak bazı durumlarda öğrencinin yalnızca gözlemci konumunda kaldığı belirtilmiştir. Bu durum, modelin standardizasyon eksikliğini ortaya koymaktadır. İşletmede Mesleki Eğitim süreci, tanımlı görev çerçevesi, performans kriterleri ve mentör takibi ile yapılandırılmalıdır. Öğrencinin hangi yetkinliği kazanacağı, hangi süreçlere dahil olacağı ve hangi çıktıları üretmesi beklendiği net biçimde tanımlanmalıdır.

Modelin etkinliğini artırmak için işletme mentörü uygulamasının zorunlu hale getirilmesi önerilmiştir. Öğrencinin işletme içindeki rehberi, görev dağılımını yapan ve performansını değerlendiren bir sorumlu bulunmalıdır. Aynı zamanda akademik danışman ile işletme mentörü arasında düzenli iletişim mekanizması kurulmalıdır. Bu iki yönlü takip sistemi, öğrencinin hem teknik hem davranışsal gelişimini izlemeyi mümkün kılacaktır.

Geri bildirimlerde sigorta ve mali yük konuları da dile getirilmiştir. Özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin öğrenci kabulünde çekince yaşayabildiği ifade edilmiştir. Bu nedenle modelin sürdürülebilirliği açısından kamu destekli teşvik mekanizmalarının devreye alınması gerektiği belirtilmiştir. Üniversitenin ilgili kurumlarla koordinasyon sağlayarak işletmelerin üzerindeki yükü hafifletmesi önerilmiştir.

İşletmede Mesleki Eğitim sürecinin performans çıktıları ölçülmelidir. Öğrencinin görev tanımına uygun çalışıp çalışmadığı, işletmenin memnuniyet düzeyi ve mezuniyet sonrası istihdam oranı düzenli olarak takip edilmelidir. Sanayi temsilcileri, bu modelin doğrudan istihdam köprüsüne dönüştürülmesi gerektiğini ifade etmiştir. Özellikle başarılı öğrencilerin mezuniyet sonrası aynı işletmede işe başlaması sistematik hale getirilmelidir.

Bu model yalnızca teknik beceri kazandırma aracı olarak değil; kurumsal kültür deneyimi olarak da değerlendirilmelidir. Öğrencinin iş disiplini, iletişim tarzı, takım çalışması ve sorumluluk alma kapasitesi bu süreçte gelişmektedir. Bu nedenle İşletmede Mesleki Eğitim süreci, davranışsal yetkinlik kazanımı açısından da stratejik bir araçtır.

2025 geri bildirimleri, modelin kontenjan planlaması ile uyumlu yürütülmesi gerektiğini de göstermektedir. Öğrenci sayısı ile işletme kapasitesi dengeli olmalıdır. Aksi halde öğrencinin nitelikli deneyim kazanma imkânı azalacaktır. Bu nedenle işletme envanteri güncel tutulmalı ve sektör bazlı kapasite planlaması yapılmalıdır.

Sonuç olarak 3.6 kapsamında önerilen dönüşüm, İşletmede Mesleki Eğitim modelini pasif staj uygulamasından çıkararak aktif üretim ve istihdam mekanizmasına dönüştürmeyi hedeflemektedir. Standartlaştırılmış, performans odaklı ve mentör destekli bir yapı sayesinde modelin etkinliği artacak; mezunların işe geçiş süresi kısıllacaktır. 2025 yılı için bu model, insan kaynağı dönüşümünün en kritik uygulama araçlarından biri olarak değerlendirilmiştir.

4. TOPLUMSAL KATKI VE BÖLGESEL KALKINMA STRATEJİLERİNİN YENİDEN KONUMLANDIRILMASI

2025 yılı İç ve Dış Paydaş Çalıştayı geri bildirimleri, üniversitenin toplumsal katkı rolünün yalnızca sosyal sorumluluk faaliyetleriyle sınırlı kalmaması; bölgesel kalkınmanın stratejik aktörü olarak yeniden konumlandırılması gerektiğini açık biçimde ortaya koymuştur. Paydaşlar, üniversitenin bilgi üretme kapasitesinin yerel ekonomik, sosyal ve çevresel sorunlara doğrudan temas etmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu çerçevede toplumsal katkı faaliyetlerinin proje bazlı ve dönemsel uygulamalar olmaktan çıkarılarak sürdürülebilir ve ölçülebilir bir yapıya dönüştürülmesi önerilmiştir.

Bölgesel kalkınma perspektifinde üniversitenin rolü üç temel eksende değerlendirilmiştir: ekonomik değer üretimi, sosyal güçlenme ve çevresel sürdürülebilirlik. Paydaşlar, üniversitenin bu üç eksen bütüncül bir modelle ele almasını beklemektedir. Özellikle tarım, turizm, enerji, sağlık ve kırsal kalkınma alanlarında üniversitenin saha temelli projeler üretmesi ve uygulamaya dönük çıktılar oluşturmaları talep edilmiştir.

Ekonomik katkı boyutunda üniversitenin yalnızca akademik yayın üretmesi değil; bölgesel üretim zincirine entegre olması gerektiği ifade edilmiştir. Tarımsal ürünlerin katma değerli hale getirilmesi, yerel markalaşma süreçlerinin desteklenmesi ve küçük üreticilerin teknik kapasitesinin artırılması öncelikli alanlar arasında yer almaktadır. Özellikle zeytin, incir, kestane ve seracılık gibi bölgesel ürünlerde kalite analizi, paketleme tasarımı, ihracat stratejisi ve dijital pazarlama desteği sağlanması önerilmiştir.

Sosyal güçlenme boyutunda kadın girişimciliği, genç istihdamı ve dezavantajlı grupların ekonomik hayata katılımı öne çıkmıştır. Üniversitenin yalnızca eğitim veren değil; kapasite geliştiren ve sosyal etki üreten bir merkez olarak hareket etmesi gerektiği belirtilmiştir. Kadın üreticilere yönelik finansal okuryazarlık, dijital pazarlama ve kooperatif yönetimi eğitimleri; genç girişimcilere yönelik mentörlük programları ve sosyal inovasyon projeleri önerilmiştir.

Çevresel sürdürülebilirlik başlığı ise 2025 geri bildirimlerinde stratejik bir öncelik olarak değerlendirilmiştir. Jeotermal kaynakların çevresel etkileri, su kaynaklarının korunması, karbon ayak izi ölçümü ve enerji verimliliği gibi konularda üniversitenin bilimsel veri üretmesi ve kamu kurumlarına rehberlik etmesi beklenmektedir. Üniversitenin bağımsız analiz kapasitesi, bölgesel politika üretiminde referans noktası olmalıdır.

Toplumsal katkı faaliyetlerinin ölçülebilir hale getirilmesi de önemli bir talep olarak dile getirilmiştir. Yürütülen projelerin kaç kişiye ulaştığı, ekonomik katkı düzeyi, istihdam artışı ve sosyal etki göstergeleri düzenli olarak raporlanmalıdır. Bu sayede üniversitenin bölgesel kalkınmadaki rolü somut verilerle desteklenecektir.

Paydaşlar ayrıca yerel yönetimler, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları ile daha sistematik iş birliği kurulması gerektiğini ifade etmiştir. Ortak proje ofisleri, veri paylaşım mekanizmaları ve düzenli koordinasyon toplantıları önerilmiştir. Bu yapı sayesinde üniversitenin bilgi üretim kapasitesi, karar alma süreçlerine doğrudan katkı sağlayacaktır.

Toplumsal katkı modelinin sürdürülebilir olması için kurumsal bir çerçeve oluşturulması gerekmektedir. Faaliyetler bireysel akademisyen girişimlerine bağlı kalmamalı; stratejik plan ve performans göstergeleri ile ilişkilendirilmelidir. Toplumsal katkı çıktıları yıllık rapor formatında kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

Sonuç olarak 2025 yılı geri bildirimleri, üniversitenin toplumsal katkı rolünü yeniden tanımlamasını zorunlu kılmaktadır. Üniversite; bilgi üreten, uygulayan, ölçen ve raporlayan bir kalkınma aktörü haline gelmelidir. Bölgesel ekonomik büyüme, sosyal güçlenme ve çevresel sürdürülebilirlik ekseninde yapılandırılmış bir model, üniversitenin kurumsal itibarını ve stratejik konumunu güçlendirecektir.

4.1 Bölgesel Ekonomik Katkının Artırılması ve Katma Değer Üretim Modelinin Güçlendirilmesi

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde üniversitenin bölgesel ekonomik yapı ile daha doğrudan ve sonuç odaklı bir ilişki kurması gerektiği açık biçimde ifade edilmiştir. Üniversitenin yalnızca mezun veren ve akademik yayın üreten bir kurum olarak değil; üretim süreçlerine entegre olan, katma değer oluşturan ve yerel ekonominin rekabet gücünü artıran stratejik bir aktör olarak konumlanması beklenmektedir. Bu yaklaşım, toplumsal katkının soyut bir kavram olmaktan çıkarılarak ekonomik çıktılar üzerinden somutlaştırılmasını gerektirmektedir.

Aydın ili özelinde yapılan değerlendirmelerde tarım, gıda işleme, turizm, yenilenebilir enerji ve küçük ölçekli üretim sektörlerinin bölgesel ekonomik omurgayı oluşturduğu belirtilmiştir. Paydaşlar, üniversitenin bu alanlarda yalnızca analiz yapan değil; doğrudan üretim verimliliğini artıran projeler geliştirmesi gerektiğini vurgulamıştır. Özellikle tarımsal ürünlerin ham madde olarak satılması yerine, işlenmiş, markalı ve ihracata uygun hale getirilmesi yönünde teknik ve yönetsel destek sağlanması önerilmiştir.

Katma değer üretim modeli çerçevesinde üniversitenin şu alanlarda aktif rol alması beklenmektedir: ürün kalite analizi, raf ömrü artırma çalışmaları, ambalaj ve tasarım geliştirme, dijital pazarlama stratejisi oluşturma, maliyet optimizasyonu ve ihracat planlaması. Bu başlıklar, bölgesel üretimin ekonomik değerini doğrudan etkileyen unsurlar olarak değerlendirilmiştir. Üniversitenin laboratuvar altyapısı ve akademik bilgi birikimi, üretici ve işletmelere açık ve erişilebilir hale getirilmelidir. Sanayi temsilcileri özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin teknik danışmanlık hizmetlerine erişimde zorlandığını belirtmiştir. Bu nedenle üniversitenin “erişilebilir danışmanlık modeli” geliştirmesi önerilmiştir. Belirli periyotlarla düzenlenecek teknik danışmanlık günleri, saha ziyaretleri ve analiz destek programları sayesinde işletmelerin sorunları erken aşamada tespit edilerek çözüm üretilebilecektir.

Bölgesel ekonomik katkının yalnızca üretim artışıyla sınırlı olmadığı; markalaşma ve pazar genişlemesi boyutunun da kritik olduğu ifade edilmiştir. Özellikle yerel ürünlerin ulusal ve uluslararası pazarlarda konumlandırılması için stratejik planlama yapılması gerektiği belirtilmiştir. Üniversitenin işletme ve pazarlama alanındaki akademik kapasitesi, bu süreçte doğrudan devreye girmelidir. Ürünlerin fiyatlandırma stratejisi, hedef pazar analizi ve marka konumlandırma çalışmaları akademik destekle yürütülmelidir.

Turizm sektöründe ise sürdürülebilir turizm modellerinin geliştirilmesi ve bölgesel destinasyon değerinin artırılması önerilmiştir. Turizm işletmelerinin hizmet kalitesi, dijital görünürlüğü ve müşteri deneyimi yönetimi konularında üniversite desteği talep edilmiştir. Bu bağlamda veri temelli turizm analizi ve hizmet iyileştirme projeleri geliştirilmesi önerilmiştir.

Enerji ve sürdürülebilir üretim alanında ise maliyet düşürücü ve çevresel etkiyi azaltıcı çalışmaların ekonomik katkı sağlayacağı ifade edilmiştir. Enerji verimliliği analizleri, karbon ayak izi ölçümü ve kaynak optimizasyonu projeleri firmaların rekabet gücünü artıracaktır. Üniversitenin bu alanlarda bağımsız analiz kapasitesi sunması beklenmektedir.

Bölgesel ekonomik katkının ölçülebilir hale getirilmesi de geri bildirimlerde özellikle vurgulanmıştır. Yürütülen projelerin üretim artışına, maliyet düşüşüne, ihracat kapasitesine ve istihdam artışına etkisi düzenli olarak raporlanmalıdır. Üniversitenin ekonomik katkı performansı sayısal verilerle desteklenmelidir.

Sonuç olarak 4.1 kapsamında önerilen yaklaşım, üniversitenin bölgesel ekonomiye entegre, uygulama odaklı ve katma değer üreten bir model geliştirmesini ifade etmektedir. Akademik bilgi, saha pratiği ile birleştiğinde ekonomik çıktı üretmektedir. 2025 yılı için üniversitenin ekonomik katkı rolü, stratejik öncelik alanı olarak değerlendirilmiştir.

4.2 Sosyal Güçlenme, Kapsayıcı Kalkınma ve Dezavantajlı Grupların Ekonomik Entegrasyonu

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde toplumsal katkının yalnızca ekonomik büyüme üzerinden değil; sosyal güçlenme ve kapsayıcı kalkınma boyutuyla birlikte ele alınması gerektiği güçlü biçimde vurgulanmıştır. Üniversitenin bölgesel kalkınmadaki rolü, yalnızca üretim kapasitesini artırmakla sınırlı görülmemekte; aynı zamanda sosyal eşitsizlikleri azaltan, fırsat erişimini genişleten ve dezavantajlı grupları ekonomik hayata entegre eden bir yapıyı da kapsamı beklenmektedir.

Paydaşlar özellikle kadın girişimciler, genç işsizler, kırsal bölgelerde yaşayan üreticiler ve sosyal destek alan bireylerin ekonomik sisteme daha güçlü katılımının sağlanması gerektiğini ifade etmiştir. Bu noktada üniversitenin bilgi ve eğitim kapasitesini sosyal etki üretecek şekilde yapılandırması önerilmiştir. Sosyal güçlenme yalnızca bilinçlendirme faaliyetleriyle değil; somut ekonomik çıktı üreten programlarla desteklenmelidir.

Kadın emeğinin ekonomik değere dönüştürülmesi başlığı, geri bildirimlerde öncelikli alanlardan biri olarak öne çıkmıştır. Kadın üreticilerin üretim sürecinde aktif rol aldığı; ancak finansal planlama, dijital pazarlama ve örgütlenme süreçlerinde destek ihtiyacı duyduğu belirtilmiştir. Üniversitenin kadın girişimcilere yönelik sistematik eğitim programları, mentörlük mekanizmaları ve dijital satış kanalları oluşturma desteği sunması beklenmektedir. Bu destek yalnızca eğitimle sınırlı kalmamalı; uygulama ve izleme süreçleriyle güçlendirilmelidir.

Genç istihdamı da kapsayıcı kalkınmanın önemli bir boyutudur. Üniversitenin mezunlarının yanı sıra üniversite dışındaki gençlere yönelik mesleki gelişim programları ve girişimcilik atölyeleri düzenlemesi önerilmiştir. Özellikle dijital beceriler, e-ticaret, temel veri analitiği ve finansal okuryazarlık alanlarında sertifikalı programların yaygınlaştırılması talep edilmiştir. Bu yaklaşım, gençlerin iş gücü piyasasında rekabet kapasitesini artıracaktır.

Kırsal kalkınma bağlamında ise üniversitenin saha temelli sosyal projeler üretmesi gerektiği ifade edilmiştir. Kırsal üreticilerin örgütlenme, kooperatif yönetimi, ürün standardizasyonu ve markalaşma süreçlerinde desteklenmesi önerilmiştir. Sosyal güçlenme, yalnızca gelir artışı değil; örgütlü üretim ve sürdürülebilir yönetim kapasitesi anlamına gelmektedir.

Dezavantajlı gruplara yönelik sosyal hizmet ve rehabilitasyon projeleri de geri bildirimlerde yer almıştır. Aile ve Sosyal Hizmetler birimleriyle iş birliği içinde yürütülecek saha çalışmaları, psikososyal destek programları ve topluma kazandırma projeleri üniversitenin toplumsal sorumluluk rolünü güçlendirecektir. Bu projelerin geçici etkinlikler yerine uzun vadeli ve ölçülebilir programlara dönüştürülmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Sosyal güçlenme çalışmalarının performans göstergeleriyle desteklenmesi gerekmektedir. Kaç kişinin programa katıldığı değil; kaç kişinin gelir düzeyinde artış sağlandığı, kaç girişimin sürdürülebilir hale geldiği ve kaç bireyin istihdama katıldığı gibi göstergeler izlenmelidir. Bu yaklaşım, toplumsal katkıyı soyut bir kavram olmaktan çıkararak somut etki alanına taşıyacaktır.

Paydaşlar ayrıca yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve kamu kurumları ile daha sistematik iş birliği yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Sosyal projelerin dağınık değil; koordineli ve stratejik bir çerçevede yürütülmesi önerilmiştir. Üniversite, sosyal inovasyon projeleri geliştiren ve farklı aktörleri bir araya getiren bir platform rolü üstlenmelidir.

Sonuç olarak 4.2 kapsamında önerilen model, sosyal güçlenmeyi ekonomik kalkınma ile entegre eden kapsayıcı bir yaklaşımı ifade etmektedir. Üniversite, bilgi üretiminin ötesinde; fırsat eşitliği yaratan, dezavantajlı grupları destekleyen ve sosyal etki üreten bir kalkınma aktörü olarak konumlanmalıdır. 2025 yılı için sosyal güçlenme ve kapsayıcı kalkınma, toplumsal katkı stratejisinin temel bileşenlerinden biri olarak değerlendirilmiştir.

4.3 Çevresel Sürdürülebilirlik, Yeşil Dönüşüm ve Bilim Temelli Bölgesel Çevre Yönetimi

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde çevresel sürdürülebilirlik konusu, üniversitenin bölgesel kalkınma rolünün ayrılmaz bir bileşeni olarak değerlendirilmiştir. Özellikle Aydın ili özelinde jeotermal enerji kullanımı, tarımsal üretim yoğunluğu ve su kaynakları üzerindeki baskı dikkate alındığında, üniversitenin çevresel etkileri bilimsel verilerle analiz eden ve politika yapıcılar için referans oluşturan bir merkez haline gelmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Paydaşlar, çevresel tartışmaların çoğu zaman veri eksikliği nedeniyle spekülatif zeminde yürütüldüğünü ifade etmiştir. Bu noktada üniversitenin bağımsız, bilimsel ve düzenli ölçüm yapan bir yapı kurması beklenmektedir. Jeotermal kaynakların toprak, su ve hava kalitesi üzerindeki etkilerinin sistematik biçimde izlenmesi; elde edilen verilerin şeffaf raporlarla kamuoyuna sunulması önerilmiştir. Üniversite, bu alanda güvenilir veri üreticisi konumuna gelmelidir.

Karbon ayak izi ölçümü ve sürdürülebilirlik raporlaması geri bildirimlerde öne çıkan bir diğer başlıktır. Sanayi temsilcileri, özellikle Avrupa Yeşil Mutabakatı ve uluslararası ticaret gereklilikleri nedeniyle karbon emisyonu hesaplama ve raporlama süreçlerinde teknik desteğe ihtiyaç duyduklarını belirtmiştir. Üniversitenin karbon ayak izi ölçüm altyapısı oluşturmaları, firmalara danışmanlık vermesi ve sertifikalı eğitim programları düzenlemesi önerilmiştir. Bu yaklaşım, çevresel sürdürülebilirliği ekonomik rekabet avantajına dönüştürebilir.

Tarım sektöründe sürdürülebilir üretim uygulamaları da kritik bir alan olarak değerlendirilmiştir. Su tasarrufu, enerji verimliliği, toprak analizi ve atık yönetimi konularında bilimsel destek sağlanması talep edilmiştir. Özellikle sulama tekniklerinin optimizasyonu ve jeotermal kaynak kullanımının çevresel etkilerinin ölçülmesi konularında saha temelli araştırmalar önerilmiştir.

Yeşil dönüşüm yalnızca enerji üretimi ile sınırlı görülmemelidir. Üretim süreçlerinde enerji verimliliği, atık azaltımı ve döngüsel ekonomi uygulamalarının yaygınlaştırılması gerekmektedir. Üniversitenin mühendislik ve işletme alanındaki akademik kapasitesi, firmalara sürdürülebilir üretim modeli geliştirme konusunda destek sağlayabilir. Bu destek, maliyet düşüşü ve kaynak optimizasyonu yoluyla ekonomik katkı da oluşturacaktır.

Çevresel sürdürülebilirlik başlığında eğitim boyutu da önem taşımaktadır. Öğrencilerin sürdürülebilirlik bilinci, karbon hesaplama yöntemleri ve çevresel etki analizi konularında yetkinlik kazanması gerekmektedir. Bu nedenle çevre ve sürdürülebilirlik temalarının tüm programlara yatay olarak entegre edilmesi önerilmiştir. Mezun profili, yalnızca teknik bilgiye sahip değil; çevresel sorumluluk bilinci gelişmiş bir yapıda olmalıdır.

Paydaşlar ayrıca üniversitenin yerel yönetimler ve kamu kurumlarıyla ortak çevresel izleme projeleri yürütmesi gerektiğini ifade etmiştir. Su kalitesi ölçümleri, hava kalitesi analizleri ve çevresel risk haritalaması gibi çalışmalar bölgesel planlama süreçlerine veri sağlayacaktır. Üniversitenin bilimsel kapasitesi, çevre politikalarının şekillenmesinde aktif rol oynamalıdır.

Çevresel projelerin performans göstergeleriyle izlenmesi gerektiği de belirtilmiştir. Karbon emisyonundaki azalma, enerji tasarrufu oranı, atık azaltım miktarı ve sürdürülebilir üretim uygulaması sayısı gibi göstergeler düzenli olarak raporlanmalıdır. Bu veriler, üniversitenin çevresel katkısını somutlaştıracaktır.

Sonuç olarak 4.3 kapsamında önerilen yaklaşım, üniversitenin çevresel sürdürülebilirlik alanında bilim temelli, veri üreten ve uygulamaya yön veren bir model geliştirmesini ifade etmektedir. Yeşil dönüşüm süreci yalnızca çevresel değil; ekonomik ve stratejik bir gerekliliktir. 2025 yılı için üniversitenin çevre ve sürdürülebilirlik rolü, bölgesel kalkınma vizyonunun temel bileşenlerinden biri olarak değerlendirilmiştir.

4.4 Kamu Kurumları, Yerel Yönetimler ve Sivil Toplum ile Stratejik İş Birliği Mekanizmasının Güçlendirilmesi

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde üniversitenin bölgesel kalkınma rolünün yalnızca sanayi ile sınırlı kalmaması; kamu kurumları, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları ile daha sistematik ve sürdürülebilir bir iş birliği modeli geliştirmesi gerektiği açık biçimde ifade edilmiştir. Mevcut durumda iş birliklerinin çoğunlukla proje bazlı ve dönemsel yürütüldüğü; ancak kurumsal bir koordinasyon çerçevesinin yeterince yapılandırılmadığı değerlendirilmiştir.

Yerel yönetimler özellikle veri temelli planlama süreçlerinde akademik desteğe ihtiyaç duyduklarını belirtmiştir. Sosyo-ekonomik analizler, istihdam projeksiyonları, çevresel risk haritaları ve stratejik planlama süreçlerinde üniversitenin bilimsel katkı sunması beklenmektedir. Üniversitenin araştırma kapasitesi, yerel politika üretim sürecine entegre edilmelidir. Bu yaklaşım, karar alma mekanizmalarının daha sağlam veri temeline oturmasını sağlayacaktır.

Kamu kurumları ile iş birliği boyutunda sağlık, sosyal hizmetler, tarım ve istihdam alanları öne çıkmıştır. İl Sağlık Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Hizmetler, Tarım ve Orman Müdürlüğü gibi kurumlarla ortak saha çalışmaları, veri analizi ve eğitim programları geliştirilmesi önerilmiştir. Üniversitenin yalnızca akademik bir gözlemci değil; uygulama süreçlerine destek veren teknik bir çözüm ortağı olması gerektiği vurgulanmıştır.

Sivil toplum kuruluşları ise toplumsal projelerde üniversite desteğinin güçlendirilmesini talep etmiştir. Özellikle kadın kooperatifleri, gençlik dernekleri ve çevre örgütleri ile ortak kapasite geliştirme programları yürütülmesi önerilmiştir. Bu iş birliklerinin bireysel akademisyen girişimlerine bağlı kalmaması; kurumsal koordinasyon birimi aracılığıyla planlanması gerektiği ifade edilmiştir. Paydaşlar, üniversitenin bölgesel kalkınma alanında bir “koordinasyon platformu” rolü üstlenmesini önermiştir. Kamu, özel sektör ve sivil toplum temsilcilerinin düzenli olarak bir araya geldiği, veri paylaşılan ve ortak projelerin planlandığı bir yapı oluşturulmalıdır. Bu platform, stratejik planlama ve uygulama süreçlerinin bütünleşmesini sağlayacaktır.

Ayrıca ortak projelerin performans takibi ve etki analizi yapılması gerektiği belirtilmiştir. Üniversite-kamu-STK iş birliklerinin çıktıları ölçülebilir göstergeler üzerinden değerlendirilmelidir. Kaç kişiye ulaşıldığı, hangi ekonomik veya sosyal etki yaratıldığı ve sürdürülebilirliğin nasıl sağlandığı raporlanmalıdır. Bu yaklaşım, kurumsal güveni artıracaktır.

Ulusal ve uluslararası fonlara ortak başvuru kapasitesinin geliştirilmesi de geri bildirimlerde yer almıştır. Yerel yönetimler ve kamu kurumları çoğu zaman teknik proje yazım kapasitesine sahip değildir. Üniversitenin bu süreçte liderlik rolü üstlenmesi, bölgeye daha fazla fon çekilmesini sağlayacaktır. Bu durum, hem ekonomik hem sosyal katkı üretme kapasitesini artıracaktır.

Sonuç olarak 4.4 kapsamında önerilen model, üniversitenin kamu, yerel yönetim ve sivil toplum ile ilişkisini sistematik, veri temelli ve sürdürülebilir bir çerçeveye oturtmayı amaçlamaktadır. Üniversite, bölgesel kalkınma mimarisinin merkezinde yer alan, aktörleri bir araya getiren ve çözüm üreten bir yapı haline gelmelidir. 2025 yılı için bu yaklaşım, toplumsal katkı stratejisinin tamamlayıcı ve güçlendirici unsuru olarak değerlendirilmiştir.

4.5 Bölgesel Veri Merkezi ve Stratejik Karar Destek Altyapısının Oluşturulması 2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde en dikkat çekici ve yapısal önerilerden biri, üniversitenin bölgesel ölçekte veri üreten ve analiz eden bir merkez haline gelmesi gerektiğidir. Kamu kurumları, sanayi temsilcileri ve yerel yönetimler; planlama, yatırım kararı ve politika geliştirme süreçlerinde güvenilir, güncel ve analiz edilmiş veriye ihtiyaç duyduklarını açık biçimde ifade etmiştir. Mevcut durumda verinin dağınık olduğu, analiz kapasitesinin sınırlı kaldığı ve kararların çoğu zaman eksik bilgiyle alındığı değerlendirilmiştir.

Bu çerçevede önerilen model, üniversite bünyesinde “Bölgesel Veri ve Analitik Merkezi” kurulmasıdır. Bu merkez yalnızca veri depolayan bir yapı değil; ekonomik, sosyal ve çevresel göstergeleri düzenli olarak analiz eden, raporlayan ve karar vericilere stratejik çıktı sunan bir sistem olarak tasarlanmalıdır. Üniversitenin akademik kapasitesi, veri bilimi ve istatistik altyapısı bu merkezin temel dayanağı olacaktır.

Bölgesel veri merkezi; istihdam oranları, sektör bazlı üretim hacmi, tarımsal verimlilik göstergeleri, enerji tüketim verileri, su kaynakları kullanımı, göç hareketleri, genç işsizlik oranı ve girişimcilik göstergeleri gibi parametreleri düzenli olarak takip etmelidir. Bu veriler yalnızca akademik çalışma amacıyla değil; yerel yönetimlerin stratejik planlarına ve sanayi yatırımlarına yön verecek nitelikte sunulmalıdır.

Sanayi temsilcileri özellikle sektörel projeksiyon ihtiyacına dikkat çekmiştir. Hangi sektörün büyüme potansiyeli taşıdığı, hangi alanda nitelikli insan kaynağı açığı oluşacağı ve hangi yatırımların bölgesel ekonomik katkı sağlayacağı gibi soruların veri temelli analiz edilmesi talep edilmiştir. Üniversite bu noktada bağımsız analiz üreten ve stratejik öngörü sunan bir aktör konumuna gelmelidir.

Veri merkezinin bir diğer işlevi, üniversitenin kendi performansını da ölçebilmesidir. Mezun istihdam oranları, sektör eşleşme düzeyi, toplumsal katkı projelerinin etkisi ve Ar-Ge çıktıları düzenli olarak analiz edilmelidir. Böylece üniversitenin bölgesel kalkınmadaki rolü yalnızca söylem düzeyinde değil; veriyle desteklenen bir yapıya kavuşacaktır.

Merkezin dijital altyapısının güçlü olması gerekmektedir. Açık veri prensibi çerçevesinde kamu kurumları ve sanayi kuruluşları ile veri paylaşım protokolleri oluşturulmalıdır. Ancak veri güvenliği ve gizlilik ilkeleri titizlikle korunmalıdır. Analiz süreçleri akademik etik çerçevede yürütülmeli ve düzenli rapor formatına dönüştürülmelidir.

Bölgesel veri merkezi aynı zamanda eğitim boyutuna da katkı sağlayacaktır. Öğrenciler gerçek bölgesel veriler üzerinde analiz yapma imkânı bulacak; tez ve projeler somut veri setlerine dayanacaktır. Bu yaklaşım, akademik üretimi sahaya daha güçlü bağlayacaktır.

Paydaşlar, veri temelli karar destek mekanizmasının uzun vadede bölgesel rekabet gücünü artıracığını ifade etmiştir. Yatırım kararlarının öngörüye dayalı alınması, kaynak israfını azaltacak ve stratejik planlamayı güçlendirecektir. Üniversitenin bu süreçte merkezi rol üstlenmesi beklenmektedir.

Sonuç olarak 4.5 kapsamında önerilen yapı, üniversitenin yalnızca eğitim ve araştırma kurumu değil; bölgesel karar destek merkezi haline gelmesini ifade etmektedir. Bilgi üretimi, veri analizi ve stratejik raporlama süreçleri bütünleşik biçimde yapılandırılmalıdır. 2025 yılı için bölgesel veri ve analitik altyapı, toplumsal katkı stratejisinin ileri aşaması olarak değerlendirilmiştir.

4.6 Yaşam Boyu Öğrenme, Sürekli Eğitim ve Bölgesel Yetkinlik Güncelleme Mekanizması

2025 yılı paydaş geri bildirimlerinde üniversitenin toplumsal katkı rolünün yalnızca örgün eğitimle sınırlı kalmaması; bölgesel iş gücünün sürekli yetkinlik güncellemesini sağlayan bir yaşam boyu öğrenme merkezi haline gelmesi gerektiği güçlü biçimde ifade edilmiştir. Sanayi temsilcileri, teknolojik dönüşüm hızının arttığını, mevzuat ve kalite standartlarının sürekli güncellendiğini ve çalışanların mevcut bilgi düzeyinin kısa sürede yetersiz kalabildiğini belirtmiştir. Bu durum, üniversitenin sürekli eğitim kapasitesini stratejik bir araç olarak konumlandırmasını zorunlu kılmaktadır.

Mevcut durumda Sürekli Eğitim Merkezi faaliyetlerinin bulunduğu; ancak bu faaliyetlerin daha sistematik, sektör odaklı ve performans izlemeli bir yapıya kavuşturulması gerektiği ifade edilmiştir. Eğitimlerin dönemsel ve talep bazlı yürütülmesi yerine, bölgesel sektör analizi sonucunda planlanması önerilmiştir. Özellikle dijital dönüşüm, veri analitiği, kalite sistemleri, karbon ayak izi hesaplama, proje yazımı ve ihracat süreçleri gibi alanlarda sertifikalı programların düzenli hale getirilmesi beklenmektedir.

Yaşam boyu öğrenme yaklaşımı yalnızca işletme çalışanlarını değil; mezunları da kapsamalıdır. Mezunların mesleki gelişim ihtiyaçları düzenli olarak analiz edilmeli ve belirli periyotlarda güncelleme eğitimleri sunulmalıdır. Bu sistem, mezun-üniversite bağını güçlendirecek ve üniversitenin kurumsal ekosistemini genişletecektir.

Paydaşlar özellikle teknik personelin kısa süreli, uygulama odaklı ve sahaya dönük eğitimlere ihtiyaç duyduğunu belirtmiştir. Uzun süreli teorik programlar yerine, belirli yetkinlik kazandıran modüler eğitim yapısı önerilmiştir. Örneğin üç günlük ERP uygulama eğitimi, iki günlük karbon hesaplama atölyesi veya haftalık proje yazım kampı gibi somut çıktılı programlar talep edilmektedir.

Bu süreçte üniversitenin sertifikasyon gücü de stratejik bir araçtır. Belirli alanlarda verilen eğitimlerin resmi sertifika ile desteklenmesi, iş gücü piyasasında standart oluşturacaktır. Sertifikaların yalnızca katılım belgesi değil; ölçme ve değerlendirme sürecinden geçen yeterlilik göstergesi olması önerilmiştir.

Kamu kurumları ve yerel yönetimler de sürekli eğitim başlığında üniversite desteğine ihtiyaç duyduklarını belirtmiştir. Stratejik planlama, veri analizi, çevresel sürdürülebilirlik ve proje yönetimi gibi alanlarda kamu personeline yönelik programlar geliştirilmelidir. Bu yaklaşım, üniversitenin kamu kapasite geliştirme rolünü güçlendirecektir.

Yaşam boyu öğrenme modelinin performans göstergeleriyle izlenmesi gerekmektedir. Kaç eğitim verildiği değil; eğitim sonrası performans artışı, iş gücü verimliliği ve yetkinlik kazanımı ölçülmelidir. Eğitimlerin ekonomik ve kurumsal etki düzeyi raporlanmalıdır.

Ayrıca dijital eğitim altyapısının güçlendirilmesi önerilmiştir. Çevrim içi modüller, hibrit programlar ve kayıtlı içerikler sayesinde bölgesel erişim genişletilebilir. Özellikle kırsal bölgelerde yaşayan bireylerin eğitime erişimi bu yöntemle artırılabilir.

Sonuç olarak 4.6 kapsamında önerilen model, üniversitenin bölgesel yetkinlik güncelleme merkezi haline gelmesini ifade etmektedir. Yaşam boyu öğrenme yaklaşımı, hem ekonomik rekabet gücünü hem de toplumsal gelişimi destekleyen stratejik bir araçtır. 2025 yılı için sürekli eğitim ve yetkinlik güncelleme mekanizması, toplumsal katkı stratejisinin tamamlayıcı değil; temel bileşenlerinden biri olarak değerlendirilmiştir.

5. KURUMSAL YÖNETİŞİM, SÜREÇ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ VE STRATEJİK İZLEME MEKANİZMASI

2025 yılı İç ve Dış Paydaş Çalıştayı geri bildirimleri, üniversitenin eğitim, araştırma, sanayi iş birliği ve toplumsal katkı alanlarında önerilen dönüşümleri hayata geçirebilmesi için güçlü bir kurumsal yönetim ve izleme mekanizmasına ihtiyaç duyduğunu açık biçimde ortaya koymuştur. Paydaşlar, iyi niyetli girişimlerin ve stratejik hedeflerin ancak sistematik planlama, açık sorumluluk tanımı ve düzenli performans takibi ile sürdürülebilir hale gelebileceğini vurgulamıştır. Bu nedenle 2025 yılı için kurumsal yapı yalnızca faaliyet üreten değil; süreç yöneten, ölçen ve geri bildirim mekanizması kuran bir modele evrilmelidir.

Geri bildirimlerde en çok dikkat çekilen husus, alınan kararların uygulama ve izleme aşamasında zayıflayabildiğidir. Çalıştay çıktılarının raporlanması önemli görülmekle birlikte, bu çıktının uygulama takvimi, sorumlu birim ve performans göstergesi ile ilişkilendirilmemesi durumunda etkisinin sınırlı kalacağı ifade edilmiştir. Bu nedenle her stratejik başlık için açık sorumluluk zinciri ve zaman planı oluşturulmalıdır.

Kurumsal yönetim modelinin üç temel unsur üzerine inşa edilmesi önerilmiştir: karar üretme, uygulama koordinasyonu ve performans izleme. Karar üretme süreci paydaş katılımını içermeli; ancak uygulama aşamasında net görev dağılımı yapılmalıdır. Uygulama koordinasyonu için rektörlük düzeyinde bir izleme ve değerlendirme mekanizması kurulması önerilmiştir. Bu mekanizma, stratejik hedeflerin hangi aşamada olduğunu düzenli olarak takip etmelidir.

Stratejik plan ile çalıştay çıktıları arasında doğrudan ilişki kurulması gerektiği belirtilmiştir. Çalıştayda ortaya çıkan öneriler stratejik plan hedefleriyle eşleştirilmeli ve performans göstergeleri bu doğrultuda güncellenmelidir. Böylece çalıştay çıktıları belge düzeyinde kalmayacak; kurumsal planlama sistemine entegre edilecektir.

Kurumsal sürdürülebilirlik açısından veri temelli izleme sistemi kritik önemdedir. Üniversite-sanayi iş birliği, toplumsal katkı projeleri, sürekli eğitim programları ve insan kaynağı dönüşüm başlıkları dijital altyapı üzerinden takip edilmelidir. Manuel raporlama yerine anlık veri güncellemesi yapan bir performans paneli oluşturulmalıdır. Bu sistem, üst yönetime gerçek zamanlı değerlendirme imkânı sunacaktır.

Paydaşlar ayrıca iç iletişim mekanizmasının güçlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Alınan kararların akademik ve idari birimlere net biçimde aktarılması, uygulama süreçlerinde koordinasyonun artırılması ve düzenli geri bildirim toplantılarının yapılması önerilmiştir. Kurumsal dönüşüm ancak birimlerin sürece aktif katılımı ile mümkün olacaktır.

Şeffaflık ilkesi de yönetim modelinin temel unsurlarından biri olarak değerlendirilmiştir. Yıllık performans raporlarının kamuoyu ile paylaşılması, iş birliği çıktılarının görünür hale getirilmesi ve etki analizlerinin düzenli yayımlanması önerilmiştir. Bu yaklaşım, kurumsal güveni güçlendirecek ve paydaş bağlılığını artıracaktır.

Kurumsal yönetim modeli aynı zamanda risk yönetimini de içermelidir. Kaynak tahsisi, proje sürdürülebilirliği, mevzuat değişiklikleri ve ekonomik dalgalanmalar gibi riskler önceden analiz edilmeli; alternatif senaryolar oluşturulmalıdır. Üniversitenin stratejik esnekliği, bu risklere uyum kapasitesi ile ölçülecektir.

Sonuç olarak 2025 yılı geri bildirimleri, üniversitenin dönüşüm sürecinin yalnızca içerik değişikliği ile değil; güçlü bir yönetim altyapısı ile desteklenmesi gerektiğini göstermektedir. Karar alan, uygulayan, ölçen ve raporlayan bir kurumsal yapı; sürdürülebilir kalkınma vizyonunun temel şartıdır. 5. ana başlık kapsamında önerilen model, üniversitenin tüm stratejik alanlarda bütüncül ve hesap verebilir bir yönetim anlayışına geçmesini hedeflemektedir.

5.1 Stratejik İzleme ve Performans Yönetim Sisteminin Güçlendirilmesi

2025 yılı paydaş geri bildirimleri, üniversitemizin stratejik hedeflerini daha görünür, ölçülebilir ve etki odaklı bir çerçevede takip edebilmesi için mevcut izleme kapasitesinin daha ileri bir seviyeye taşınmasının önemini ortaya koymuştur. Üniversitemiz hâlihazırda planlama ve raporlama süreçlerini yürütmekte olup, bu yapının daha entegre ve veri temelli bir performans mimarisiyle desteklenmesi önerilmektedir.

Stratejik alanlarda yürütülen faaliyetlerin yalnızca gerçekleşme düzeyinin değil, oluşturduğu katma değer de sistematik biçimde ortaya konması hedeflenmektedir. Bu yaklaşım, üniversitemizin eğitim, sanayi iş birliği, toplumsal katkı ve çevresel sürdürülebilirlik alanlarında ürettiği etkinin daha somut göstergelerle izlenmesini sağlayacaktır. Böylece kurumsal performans yalnızca faaliyet hacmi üzerinden değil; çıktı ve sonuç odaklı göstergeler üzerinden değerlendirilecektir.

Geri bildirimlerde özellikle hedef–performans uyumunun daha görünür hale getirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Bu kapsamda her stratejik başlık için açık performans göstergeleri tanımlanması, bu göstergelerin yıllık planlarla ilişkilendirilmesi ve düzenli izleme döngüsünün kurulması önerilmektedir. Bu sistem, üniversitemizin kurumsal olgunluğunu ve hesap verebilirliğini güçlendirecektir.

Performans yönetiminin dijital altyapı ile desteklenmesi önemli bir başlık olarak öne çıkmıştır. Üniversite–sanayi iş birliği faaliyetleri, sürekli eğitim programları, araştırma çıktıları ve toplumsal katkı projelerinin bütünleşik bir performans paneli üzerinden izlenmesi önerilmektedir. Böylece yönetsel kararlar anlık ve güncel veriye dayanarak alınabilecektir.

Birim bazlı performans izleme kültürünün güçlendirilmesi de önerilen adımlar arasındadır. Fakülte ve meslek yüksekokullarının kendi stratejik hedefleri ile üniversite geneli hedeflerinin uyumlu biçimde izlenmesi, kurumsal bütünlüğü artıracaktır. Düzenli değerlendirme toplantıları, gelişim alanlarının tespit edilmesine ve iyi uygulamaların yaygınlaştırılmasına katkı sağlayacaktır.

Şeffaflık ve kurumsal iletişim de izleme sisteminin ayrılmaz bir parçasıdır. Yıllık performans raporlarının paydaşlarla paylaşılması, üniversitemizin bölgesel kalkınma sürecindeki rolünü daha görünür kılacaktır. Bu yaklaşım, paydaş güvenini pekiştirecek ve kurumsal itibarı güçlendirecektir.

Stratejik izleme sistemi aynı zamanda geri bildirim temelli sürekli iyileştirme mekanizması olarak çalışmalıdır. Elde edilen veriler müfredat güncellemeleri, kontenjan planlaması, proje önceliklendirme ve kaynak tahsisi kararlarında aktif olarak kullanılmalıdır. Böylece performans verisi yönetsel kararları besleyen bir araç haline gelecektir. Sonuç olarak 5.1 kapsamında önerilen yaklaşım, üniversitemizin mevcut planlama ve raporlama kapasitesini daha entegre, veri temelli ve etki odaklı bir yapıya taşımayı hedeflemektedir. Ölçülebilir hedefler, dijital izleme altyapısı ve düzenli değerlendirme mekanizmaları sayesinde kurumsal sürdürülebilirlik daha güçlü bir zemine oturacaktır. 2025 yılı için stratejik izleme sistemi, kurumsal gelişimin destekleyici unsuru olarak değerlendirilmiştir.

5.2 Kurumsal Dayanıklılık, Risk Öngörüsü ve Stratejik Esneklik Kapasitesinin Güçlendirilmesi

2025 yılı paydaş geri bildirimleri, üniversitemizin dinamik ekonomik, teknolojik ve mevzuatsal değişimlere karşı güçlü bir kurumsal dayanıklılık kapasitesi geliştirmesinin stratejik önem taşıdığını ortaya koymuştur. Yükseköğretim kurumları yalnızca eğitim ve araştırma faaliyetlerini yürütmekle kalmamakta; aynı zamanda hızlı değişen çevresel koşullara uyum sağlayabilen esnek yapılar geliştirmek zorundadır. Bu çerçevede risk yönetimi yaklaşımı, reaktif değil; öngörü temelli bir modelle ele alınmalıdır.

Paydaşlar özellikle üç ana risk alanına dikkat çekmiştir: ekonomik dalgalanmalar, mevzuat değişiklikleri ve teknolojik dönüşüm hızı. Üniversitemizin bu alanlarda proaktif planlama yapması, stratejik hedeflerin sürdürülebilirliğini güçlendirecektir. Risk öngörüsü yalnızca olası tehditleri tanımlamak değil; aynı zamanda alternatif senaryolar geliştirmek anlamına gelmektedir. Bu yaklaşım, kurumsal karar alma süreçlerine esneklik kazandıracaktır.

Kurumsal dayanıklılık modelinin temel unsurlarından biri senaryo planlamasıdır. Özellikle öğrenci talep değişimleri, sektör ihtiyaç dönüşümleri ve finansman yapısındaki olası değişimler dikkate alınarak alternatif planlar hazırlanmalıdır. Böylece ani gelişmeler karşısında hızlı ve koordineli hareket edilebilecektir.

Dijital dönüşüm sürecinin hızlanması da stratejik esneklik gerektiren bir alandır. Eğitim teknolojileri, veri analitiği ve yapay zekâ uygulamalarının yükseköğretim sistemine entegrasyonu planlı biçimde yürütülmelidir. Üniversitemizin teknik altyapısı ve insan kaynağı kapasitesi bu dönüşümü destekleyecek şekilde güçlendirilmelidir. Bu yaklaşım, hem akademik kaliteyi hem de kurumsal rekabet gücünü artıracaktır.

Kaynak yönetimi boyutu da dayanıklılık kapasitesinin önemli bir parçasıdır. Finansal kaynakların çeşitlendirilmesi, proje bazlı fonların artırılması ve dış kaynaklı iş birliklerinin geliştirilmesi önerilmiştir. Bu strateji, üniversitenin tek bir finansman modeline bağımlı kalmadan sürdürülebilir büyüme sağlamasına katkı sunacaktır.

Kurumsal risk yönetiminin düzenli raporlama ile desteklenmesi gerekmektedir. Olası risk alanları belirlenmeli; bu alanlara yönelik önleyici tedbirler ve sorumlu birimler tanımlanmalıdır. Risk değerlendirme süreci yılda en az bir kez gözden geçirilmelidir. Böylece stratejik plan ile risk analizi arasında bütünlük sağlanacaktır. İnsan kaynağı planlaması da kurumsal dayanıklılığın temel unsurlarındandır. Akademik ve idari personelin yetkinlik güncellemeleri, dijital beceri gelişimi ve liderlik kapasitesinin artırılması önem taşımaktadır. Güçlü insan kaynağı, kurumsal esnekliğin en kritik belirleyicisidir.

Paydaşlar ayrıca kriz iletişimi kapasitesinin güçlendirilmesini önermiştir. Beklenmedik durumlarda hızlı, şeffaf ve koordineli iletişim mekanizması kurumsal güveni koruyacaktır. Bu nedenle kriz senaryoları için iletişim planlarının önceden hazırlanması önerilmektedir.

5.2 kapsamında önerilen yaklaşım, üniversitemizin değişen çevresel koşullara uyum sağlayabilen, alternatif senaryolar geliştirebilen ve stratejik esneklik gösterebilen bir yapıya kavuşmasını hedeflemektedir. Kurumsal dayanıklılık, yalnızca risklerden korunmak değil; değişim süreçlerini fırsata dönüştürebilme kapasitesidir. 2025 yılı için bu yaklaşım, sürdürülebilir yönetim modelinin tamamlayıcı unsuru olarak değerlendirilmiştir.

5.3 Kurumsal İletişim, Paydaş Katılımı ve Şeffaflık Kültürünün Derinleştirilmesi

2025 yılı paydaş geri bildirimleri, üniversitemizin dönüşüm sürecinin başarısının yalnızca teknik planlama ve performans sistemlerine değil; güçlü bir kurumsal iletişim ve katılım kültürüne bağlı olduğunu ortaya koymuştur. Kurumsal gelişim, paydaşların sürece dahil edilmesi ve alınan kararların açık, anlaşılır ve düzenli biçimde paylaşılması ile sürdürülebilir hale gelmektedir. Bu nedenle iletişim mekanizmalarının stratejik yönetim modelinin ayrılmaz bir parçası olarak ele alınması önerilmiştir.

Paydaşlar, çalıştay gibi katılımcı platformların düzenli aralıklarla sürdürülmesini ve bu toplantıların yalnızca görüş alma değil; geri bildirim paylaşma işlevi de görmesini talep etmiştir. Katılımcılar, ilettikleri önerilerin hangi aşamada olduğunu görebilmek istemektedir. Bu yaklaşım, kurumsal sahiplenmeyi artıracak ve paydaş güvenini güçlendirecektir.

İç paydaş boyutunda akademik ve idari birimlerin stratejik hedeflerle daha güçlü bağ kurması önem taşımaktadır. Alınan kararların birim düzeyine açık ve sistematik biçimde aktarılması, uygulama süreçlerinde koordinasyonu artıracaktır. Düzenli bilgilendirme toplantıları ve dijital duyuru platformları bu süreci destekleyecektir.

Dış paydaş iletişimi ise üniversitenin bölgesel rolünü güçlendiren temel unsurlardan biridir. Sanayi, kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları ile yürütülen projelerin çıktılarının görünür hale getirilmesi, üniversitenin çözüm ortağı kimliğini pekiştirecektir. Bu kapsamda yıllık iş birliği raporları, proje etki analizleri ve başarı hikâyeleri düzenli olarak yayımlanmalıdır.

Şeffaflık ilkesi, kurumsal itibarın temel dayanaklarından biridir. Performans göstergelerinin, stratejik hedef gerçekleştirme oranlarının ve toplumsal katkı çıktılarının kamuoyu ile paylaşılması önerilmektedir. Bu yaklaşım yalnızca hesap verebilirliği artırmakla kalmayacak; aynı zamanda üniversitenin güvenilirlik algısını da güçlendirecektir.

Dijital iletişim altyapısının güçlendirilmesi de geri bildirimlerde öne çıkmıştır. Güncel, veri temelli ve erişilebilir bir kurumsal web yapısı; sosyal medya kanalları üzerinden düzenli bilgilendirme; proje ve etkinliklerin sistematik duyurulması önerilmektedir. Dijital görünürlük, kurumsal etkinin genişlemesine katkı sağlayacaktır.

Paydaş katılımının sürekliliği için tematik danışma kurulları oluşturulması önerilmiştir. Sektör bazlı danışma kurulları, yılda belirli periyotlarla toplanarak stratejik yönlendirme yapabilir. Bu yapı, üniversitenin dış çevre ile bağını kurumsal bir zemine oturtacaktır.

Kurumsal iletişim modeli aynı zamanda geri bildirim döngüsünü içermelidir. Paydaşlardan alınan öneriler analiz edilmeli, uygulanabilir görülenler planlamaya dahil edilmeli ve süreç hakkında bilgilendirme yapılmalıdır. Böylece iletişim tek yönlü değil; karşılıklı etkileşim temelli olacaktır.

Bu yaklaşım, üniversitemizin yalnızca akademik üretim yapan bir kurum değil; paydaşlarıyla birlikte gelişen ve karar süreçlerini paylaşan bir yapı olarak konumlanmasını sağlayacaktır. Güçlü iletişim ve katılım kültürü, stratejik yönetim modelinin toplumsal meşruiyetini pekiştiren temel unsurdur.

5.4 Kurumsal Kaynak Yönetimi, Finansal Sürdürülebilirlik ve Stratejik Önceliklendirme

2025 yılı paydaş geri bildirimleri, üniversitemizin stratejik hedeflerini güçlü bir kaynak planlaması ve önceliklendirme disiplini ile desteklemesinin önemini ortaya koymuştur. Eğitim dönüşümü, sanayi iş birliği, toplumsal katkı ve sürdürülebilirlik projelerinin etkili biçimde yürütülebilmesi; insan kaynağı, finansal kapasite ve fiziksel altyapının planlı ve dengeli yönetimine bağlıdır. Bu nedenle kaynak yönetimi yaklaşımının stratejik plan ile doğrudan ilişkilendirilmesi önerilmektedir. Finansal sürdürülebilirlik başlığında, mevcut bütçe yönetim sisteminin proje bazlı dış kaynaklarla desteklenmesi gerektiği ifade edilmiştir. Ulusal ve uluslararası fonlara erişim kapasitesinin artırılması, sanayi destekli araştırma projelerinin yaygınlaştırılması ve sertifikalı eğitim programlarının gelir çeşitliliğine katkı sağlaması önerilmektedir. Bu yaklaşım, üniversitenin mali esnekliğini güçlendirecek ve stratejik yatırımlara alan açacaktır.

Kaynak kullanımında önceliklendirme disiplini önemli bir başlık olarak öne çıkmıştır. Tüm projelerin eş zamanlı yürütülmesi yerine, stratejik etki düzeyi yüksek alanlara odaklanması önerilmektedir. Eğitimde dijital altyapı güçlendirmesi, sanayi entegrasyon mekanizmaları ve veri temelli karar destek sistemleri öncelikli yatırım alanları olarak değerlendirilmiştir. Bu çerçevede bütçe tahsisinin stratejik hedeflerle uyumlu biçimde planlanması gerekmektedir.

İnsan kaynağı planlaması da finansal sürdürülebilirliğin ayrılmaz parçasıdır. Akademik ve idari personelin yetkinlik dağılımı, uzmanlık alanları ve iş yükü dengesi stratejik hedeflere göre gözden geçirilmelidir. Yeni açılacak programlar, proje kapasitesi ve sanayi iş birliği hacmi dikkate alınarak insan kaynağı planlaması yapılmalıdır. Bu yaklaşım, kurumsal verimliliği artıracaktır.

Fiziksel ve teknik altyapı yatırımlarının da uzun vadeli perspektifle planlanması önerilmektedir. Laboratuvar altyapısı, dijital sistemler, veri merkezi kapasitesi ve uygulama alanları stratejik dönüşümün destekleyici unsurlarıdır. Bu yatırımların yalnızca ihtiyaç temelli değil; gelecek projeksiyonlarına dayalı biçimde tasarlanması gerekmektedir.

Kaynak yönetiminde şeffaflık ve performans bağlantısı güçlendirilmelidir. Tahsis edilen bütçenin hangi stratejik hedefe hizmet ettiği ve hangi çıktıların üretildiği düzenli olarak izlenmelidir. Bu yaklaşım, kurumsal güveni artıracak ve hesap verebilirliği pekiştirecektir.

Ayrıca paydaş katkısının da sistematik hale getirilmesi önerilmektedir. Sanayi destekli burs programları, ortak laboratuvar yatırımları ve proje eş finansman modelleri geliştirilebilir. Bu tür iş birlikleri, üniversitenin finansal sürdürülebilirliğine katkı sunarken aynı zamanda dış paydaş bağlılığını artıracaktır. Stratejik önceliklendirme kültürü, kurumsal dağınıklığın önüne geçecektir. Hangi projelerin kısa, orta ve uzun vadeli olduğu netleştirilmeli; kaynak tahsisi bu zaman planına göre yapılmalıdır. Böylece kurumsal enerji ve bütçe daha verimli kullanılacaktır.

Bu çerçevede 5.4 başlığı, üniversitemizin dönüşüm sürecini güçlü ve sürdürülebilir bir mali yapı ile destekleme amacını taşımaktadır. Kaynakların stratejik hedeflerle uyumlu, planlı ve performans bağlantılı biçimde yönetilmesi; kurumsal gelişimin temel dayanaklarından biridir.

5.5 Sürekli İyileştirme, Kurumsal Öğrenme ve Geri Bildirim Döngüsünün Kurumsallaştırılması

2025 yılı paydaş geri bildirimleri, üniversitemizin stratejik dönüşüm sürecinin tek seferlik bir planlama faaliyeti olarak değil; sürekli öğrenen ve kendini geliştiren bir kurumsal yapı üzerinden yürütülmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Eğitim modeli, sanayi entegrasyonu, toplumsal katkı ve yönetim mekanizmalarının sürdürülebilirliği; düzenli geri bildirim ve iyileştirme kültürünün kurumsallaşmasına bağlıdır.

Sürekli iyileştirme yaklaşımı, mevcut güçlü yönlerin korunması ve gelişim alanlarının sistematik biçimde ele alınması anlamına gelmektedir. Paydaşlar, çalıştay çıktılarının yalnızca rapor düzeyinde kalmaması; belirli periyotlarla yeniden değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu çerçevede her stratejik başlık için yıllık gözden geçirme toplantıları yapılması önerilmektedir.

Kurumsal öğrenme kültürü, veriye dayalı karar alma pratiği ile doğrudan ilişkilidir. Stratejik izleme sisteminden elde edilen performans verileri analiz edilmeli; hangi uygulamaların yüksek etki ürettiği belirlenmeli ve iyi uygulamalar yaygınlaştırılmalıdır. Bu yaklaşım, kurumsal hafızanın güçlenmesini sağlayacaktır. Geri bildirim döngüsünün iki yönlü işlemesi önem taşımaktadır. İç paydaşlardan (akademik ve idari personel, öğrenciler) ve dış paydaşlardan (sanayi, kamu, sivil toplum) alınan görüşler belirli aralıklarla toplanmalı ve analiz edilmelidir. Bu veriler, müfredat güncellemesi, iş birliği modeli revizyonu ve toplumsal katkı projelerinin yeniden yapılandırılmasında kullanılmalıdır.

Akreditasyon ve kalite güvence süreçleri de sürekli iyileştirme kültürünün kurumsal araçları olarak değerlendirilmiştir. Program değerlendirmeleri, dış değerlendirme raporları ve kalite komisyonu çalışmaları yalnızca mevzuat gereği değil; stratejik gelişim aracı olarak ele alınmalıdır. Bu yaklaşım, kurumsal standartların yükselmesine katkı sağlayacaktır.

Kurumsal öğrenme kültürünün güçlenmesi için iç eğitim programları önerilmiştir. Akademik ve idari personelin proje yönetimi, veri analitiği, kalite süreçleri ve dijital dönüşüm alanlarında düzenli olarak yetkinlik güncellemesi yapması önerilmektedir. Güçlü insan kaynağı, sürekli iyileştirmenin temel taşıdır.

Ayrıca üniversite içinde iyi uygulama paylaşım platformları oluşturulması önerilmiştir. Başarılı proje örnekleri, sanayi iş birliği modelleri ve toplumsal katkı uygulamaları düzenli toplantılar ve dijital ortamlar aracılığıyla paylaşılmalıdır. Bu yöntem, birimlerin birbirinden öğrenmesini sağlayacaktır.

Sürekli iyileştirme yaklaşımı yalnızca eksiklik giderme aracı değil; yenilik üretme mekanizmasıdır. Üniversitenin değişen sektör ihtiyaçlarına, dijital dönüşüme ve toplumsal beklentilere hızlı uyum sağlayabilmesi; öğrenen organizasyon yapısı ile mümkün olacaktır.

6. 2025 STRATEJİK YÖNELİM VE UYGULAMA TAKVİMİ ÇERÇEVESİ

2025 yılı İç ve Dış Paydaş Çalıştayı geri bildirimleri doğrultusunda şekillenen bu rapor, üniversitemizin yalnızca mevcut durumunu değerlendiren bir metin değil; aynı zamanda yön gösterici bir uygulama çerçevesi niteliği taşımaktadır. Eğitim modeli, sanayi entegrasyonu, toplumsal katkı, sürdürülebilirlik ve kurumsal yönetim başlıklarında ortaya konan öneriler; sistematik ve takvime bağlı bir uygulama planı ile desteklenmelidir. Bu yaklaşım, stratejik hedeflerin somut adımlara dönüşmesini sağlayacaktır.

Stratejik yönelim üç temel eksende yapılandırılmıştır: insan kaynağı dönüşümü, bölgesel entegrasyon ve kurumsal kapasite güçlendirme. İnsan kaynağı dönüşümü kapsamında uygulama ağırlıklı eğitim modeli, dijital yetkinliklerin artırılması ve problem çözme kapasitesinin güçlendirilmesi öncelikli adımlar arasında yer almaktadır. Bölgesel entegrasyon ekseninde sanayi iş birlikleri, veri temelli karar destek sistemi ve yaşam boyu öğrenme mekanizmaları öne çıkmaktadır. Kurumsal kapasite güçlendirme ekseninde ise izleme sistemi, risk yönetimi, şeffaflık ve performans yönetimi yapıları öncelik taşımaktadır.

Uygulama takviminin kısa, orta ve uzun vadeli olarak yapılandırılması önerilmektedir. Kısa vadede (0-12 ay) dijital izleme panelinin kurulması, sektör bazlı danışma kurullarının aktif hale getirilmesi ve sürekli eğitim modüllerinin planlanması hedeflenmektedir. Orta vadede (1-3 yıl) uygulama ağırlıklı müfredat revizyonu, veri merkezi altyapısının tamamlanması ve sanayi odaklı proje sayısının artırılması planlanmaktadır. Uzun vadede (3 yıl ve sonrası) ise bölgesel kalkınma modeli ile entegre, ölçülebilir ve sürdürülebilir bir üniversite ekosisteminin kurumsallaşması hedeflenmektedir.

Stratejik yönelimin başarısı, birimler arası koordinasyon ve sahiplenme düzeyi ile doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle her ana başlık için sorumlu birimlerin belirlenmesi, performans göstergelerinin tanımlanması ve düzenli izleme toplantılarının yapılması önerilmektedir. Uygulama sürecinin yalnızca üst yönetim değil; tüm akademik ve idari yapı tarafından sahiplenilmesi önem taşımaktadır.

Kaynak planlaması uygulama takviminin ayrılmaz parçasıdır. Öncelikli yatırım alanları belirlenmeli; bütçe tahsisi stratejik hedeflerle uyumlu biçimde yapılmalıdır. Dış fon kaynaklarının etkin kullanımı ve proje bazlı gelir modellerinin güçlendirilmesi, dönüşüm sürecine finansal destek sağlayacaktır.

Stratejik yönelimin bir diğer önemli boyutu, paydaş katılımının sürekliliğidir. İç ve dış paydaşların görüşleri düzenli aralıklarla alınmalı; uygulama süreci hakkında geri bildirim paylaşılmalıdır. Bu yaklaşım, dönüşüm sürecinin şeffaf ve katılımcı biçimde ilerlemesini sağlayacaktır.

Bu çerçevede 2025 stratejik yönelim planı, üniversitemizin bölgesel kalkınma sürecinde daha güçlü konumlanmasını, insan kaynağı kalitesini artırmasını ve kurumsal kapasitesini ileri seviyeye taşımasını hedeflemektedir. Eğitimden toplumsal katkıya, yönetişimden sürdürülebilirliğe kadar tüm başlıklar bütüncül bir model içinde ele alınmaktadır.

Bu bölüm, çalıştay çıktılarının uygulamaya dönüşeceği yol haritasını ortaya koymakta; üniversitemizin gelecek vizyonunu somut ve planlı bir çerçeveye oturtmaktadır.

6.1 Uygulama Öncelikleri ve Operasyonel Yol Haritası

2025 yılı stratejik yönelim çerçevesinde belirlenen hedeflerin uygulamaya dönüşebilmesi için önceliklendirilmiş ve takvime bağlanmış bir operasyonel yol haritasının oluşturulması gerekmektedir. Bu yol haritası; stratejik başlıkları somut adımlara, sorumlu birimlere ve ölçülebilir çıktılara dönüştüren bir çerçeve niteliği taşımaktadır. Amaç, dönüşüm sürecini eş zamanlı değil; planlı ve kontrollü biçimde ilerletmektir.

I. Kısa Vadeli Öncelikler (0-12 Ay)

Kısa vadede odak noktası, altyapı hazırlığı ve sistem kurulumudur.

Öncelikli adımlar:

- Stratejik İzleme ve Performans Panelinin dijital ortamda kurulması
- Sektör bazlı Danışma Kurullarının aktif hale getirilmesi
- Üniversite-Sanayi İş Birliği veri envanterinin oluşturulması
- Sürekli Eğitim modüllerinin sektör analizine dayalı yeniden planlanması
- Bölgesel Veri Merkezi için teknik altyapı tasarımının tamamlanması

Bu aşamada başarı göstergeleri; sistemlerin kurulması, veri akışının başlaması ve danışma kurulu toplantılarının düzenli yapılmasıdır. Amaç, dönüşüm sürecinin kurumsal zeminini oluşturmaktır.

II. Orta Vadeli Öncelikler (1-3 Yıl)

Orta vadede odak noktası, yapısal dönüşüm ve uygulama derinliğidir.

Öncelikli adımlar:

- Uygulama ağırlıklı müfredat revizyonunun tamamlanması
- İşletmede Mesleki Eğitim modelinin mentörlü ve performans temelli yapıya geçirilmesi
- Karbon ayak izi ölçüm ve sürdürülebilirlik danışmanlık kapasitesinin aktif hale getirilmesi
- Bölgesel Veri Merkezi'nin düzenli analiz ve rapor üretmeye başlaması
- Üniversite-Sanayi ortak proje sayısının ölçülebilir düzeyde artırılması

Bu aşamada performans göstergeleri; mezun istihdam oranı artışı, sanayi proje hacmi, sürekli eğitim katılım oranı ve etki raporlarının yayımlanması olacaktır. Amaç, kurumsal dönüşümün sahaya yansımaları sağlamaktır.

III. Uzun Vadeli Öncelikler (3 Yıl ve Sonrası)

Uzun vadede hedef, kurumsal modelin kalıcı hale gelmesidir.

Öncelikli adımlar:

- Bölgesel kalkınma modelinin üniversite markası ile özdeşleşmesi
- Ulusal ve uluslararası fon hacminin artırılması
- Veri temelli karar destek sisteminin kamu ve sanayi tarafından referans alınması
- Sürekli iyileştirme kültürünün kurumsal standart haline gelmesi
- Şeffaf ve düzenli yayımlanan etki raporları ile kurumsal görünürlüğün güçlenmesi

Bu aşamada başarı; üniversitenin yalnızca eğitim kurumu değil, bölgesel stratejik çözüm ortağı olarak konumlanması ile ölçülecektir.

Sorumluluk ve Koordinasyon Çerçevesi

Yol haritasının etkinliği için her stratejik adımın sorumlu birimi açık biçimde belirlenmelidir. Rektörlük koordinasyonunda; kalite komisyonu, strateji geliştirme birimi, sürekli eğitim merkezi, teknoloji transfer ofisi ve ilgili akademik birimler eş güdüm içinde çalışmalıdır. Periyodik izleme toplantıları ile ilerleme değerlendirilmelidir.

Performans Bağlantılı Kaynak Tahsisi

Uygulama öncelikleri ile bütçe planlaması arasında doğrudan ilişki kurulmalıdır. Öncelikli stratejik alanlara kaynak tahsisi yapılmalı; performans göstergeleri ile bütçe kullanımı ilişkilendirilmelidir. Bu yaklaşım, stratejik disiplin sağlayacaktır.

6.2 Stratejik Başarı Göstergeleri ve Etki Ölçüm Modelinin Yapılandırılması

2025 yılı stratejik yönetim planının etkin biçimde hayata geçirilebilmesi, belirlenen hedeflerin ölçülebilir ve izlenebilir göstergelerle desteklenmesine bağlıdır. Bu kapsamda başarı göstergeleri yalnızca faaliyet sayısını izleyen araçlar olarak değil; üniversitemizin eğitim, araştırma, sanayi iş birliği ve toplumsal katkı alanlarında oluşturduğu gerçek etkiyi ortaya koyan bir performans sistemi olarak tasarlanmalıdır. Stratejik hedeflerin somut çıktılara dönüşmesi, düzenli veri üretimi ve analizi ile mümkün olacaktır.

Başarı göstergeleri öncelikle insan kaynağı kalitesini yansıtmalıdır. Mezunların istihdam oranı, sektörle alan uyumu, işletmede mesleki eğitim sonrası işe geçiş oranı ve uygulama temelli derslerin müfredattaki payı gibi göstergeler, eğitim modelinin sahadaki karşılığını ortaya koyacaktır. Bununla birlikte dijital yetkinlik kazanımı ve problem çözme kapasitesine ilişkin ölçümler, dönüşümün niteliğini değerlendirmede önemli referans noktaları olacaktır.

Üniversite-sanayi iş birliği boyutunda göstergeler, yalnızca proje sayısı üzerinden değil; iş birliğinin ekonomik hacmi ve sürdürülebilirliği üzerinden ele alınmalıdır. Sanayi destekli araştırma bütçesi, ortak Ar-Ge proje sayısı, danışmanlık faaliyetlerinin kapsamı ve sektörel etkileşim düzeyi düzenli olarak izlenmelidir. Bu veriler, üniversitemizin bölgesel ekonomik entegrasyon kapasitesini ve çözüm ortağı kimliğini güçlendirecektir.

Toplumsal katkı ve bölgesel etki alanında başarı göstergeleri daha bütüncül bir çerçevede değerlendirilmelidir. Sürekli eğitim programlarının erişim düzeyi, kadın girişimciler ve genç istihdam projelerinin çıktıları, yerel üreticilere sağlanan teknik destek sayısı ve sürdürülebilirlik projelerinin kapsamı etki analizi ile birlikte ele alınmalıdır. Amaç, toplumsal katkının niceliksel değil; niteliksel ve sürdürülebilir etkisini ortaya koymaktır.

Kurumsal yönetim alanında başarı göstergeleri, stratejik hedef gerçekleşme oranı, performans paneli güncellenme düzeni, birim bazlı değerlendirme toplantıları ve kalite süreçlerindeki ilerleme düzeyi gibi parametreler üzerinden yapılandırılmalıdır. Bu göstergeler, üniversitemizin yönetim disiplinini ve stratejik koordinasyon kapasitesini yansıtacaktır.

Finansal sürdürülebilirlik boyutu da performans çerçevesinin ayrılmaz bir parçasıdır. Dış fon kaynaklarının artış oranı, proje bazlı gelirlerin toplam bütçeye katkısı ve sanayi destekli altyapı yatırımlarının hacmi düzenli olarak analiz edilmelidir. Bu yaklaşım, stratejik dönüşümün mali dayanıklılık ile desteklenmesini sağlayacaktır.

Belirlenen göstergelerin yılda en az iki kez değerlendirilmesi ve sonuçların üst yönetim ile ilgili birimlere raporlanması önerilmektedir. Ayrıca yıllık etki raporlarının yayımlanması, kurumsal şeffaflık ve hesap verebilirlik kültürünü güçlendirecektir. Performans verileri bir sonraki dönem planlamasında aktif olarak kullanılmalı; ölçüm sonuçları stratejik revizyon sürecine entegre edilmelidir.

Bu model, üniversitemizin planlama-uygulama-izleme-iyileştirme döngüsünü sistematik hale getirecek bir etki ölçüm altyapısı sunmaktadır. Başarı göstergeleri yalnızca kontrol aracı değil; stratejik yön belirleme ve kurumsal gelişim mekanizması olarak konumlandırılmaktadır. 2025 yılı itibarıyla hedeflenen dönüşüm, ölçülebilir performans ve veri temelli yönetim anlayışı ile kalıcı ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulacaktır.

6.3 Genel Değerlendirme ve 2025 Kurumsal Vizyon Çerçevesi

2025 yılı İç ve Dış Paydaş Çalıştayı sürecinde ortaya konan görüş ve öneriler, üniversitemizin mevcut güçlü yönlerini pekiştiren ve gelişim alanlarını sistematik biçimde yapılandıran bütüncül bir dönüşüm çerçevesi sunmuştur. Eğitim modelinden sanayi entegrasyonuna, toplumsal katkıdan kurumsal yönetişime kadar tüm başlıklar, birbirinden bağımsız değil; birbirini besleyen bir stratejik mimari içinde ele alınmıştır. Bu yaklaşım, üniversitemizin bölgesel kalkınma sürecindeki rolünü daha görünür ve daha etkili hale getirmeyi amaçlamaktadır.

Belirlenen stratejik yönelim, insan kaynağı kalitesini artırmayı, uygulama ağırlıklı ve dijital yetkinlik temelli bir eğitim modeli geliştirmeyi, üniversite-sanayi iş birliğini kurumsal zemine taşımayı ve toplumsal katkıyı ölçülebilir çıktılarla desteklemeyi hedeflemektedir. Aynı zamanda veri temelli karar destek mekanizmaları, performans izleme sistemleri ve şeffaf raporlama yapıları ile kurumsal yönetişim kapasitesi güçlendirilmektedir. Bu bütünleşik model, üniversitemizin yalnızca bilgi üreten değil; bilgiyle etki üreten bir kurum olarak konumlanmasını sağlayacaktır.

2025 vizyonu, değişen ekonomik, teknolojik ve toplumsal koşullara uyum sağlayabilen esnek bir kurumsal yapıyı esas almaktadır. Eğitim içeriği sektör ihtiyaçlarıyla eşgüdümlü biçimde güncellenirken, sürekli eğitim ve yaşam boyu öğrenme mekanizmaları ile bölgesel iş gücü kapasitesi desteklenecektir. Çevresel sürdürülebilirlik ve yeşil dönüşüm alanlarında bilim temelli analiz kapasitesi artırılarak, üniversitenin bölgesel politika üretimindeki rolü güçlendirilecektir.

Bu stratejik çerçeve, planlama-uygulama-izleme-iyileştirme döngüsünü kurumsal kültür haline getirmeyi amaçlamaktadır. Başarı göstergeleri ile desteklenen performans sistemi, alınan kararların sahaya yansımaları ölçülebilir hale getirecek; geri bildirim mekanizması ise sürekli gelişimi sağlayacaktır. Böylece çalıştay çıktıları belge düzeyinde kalmayacak, operasyonel ve stratejik uygulamalara dönüşecektir.

Üniversitemiz, 2025 yılı itibarıyla bölgesel kalkınma sürecinde aktif rol üstlenen, sanayi ile entegre çalışan, toplumsal katkıyı ölçen ve şeffaf biçimde raporlayan bir model doğrultusunda ilerlemektedir. Bu dönüşüm; güçlü insan kaynağı, veri temelli yönetim anlayışı ve paydaş katılımı ile desteklenmektedir. Belirlenen stratejik yönelim, kurumsal kapasitenin ileri seviyeye taşınmasını ve sürdürülebilir gelişim anlayışının kurumsallaşmasını hedeflemektedir.

GENEL SONUÇ VE STRATEJİK DEĞERLENDİRME

2025 yılı İç ve Dış Paydaş Çalıştayı süreci, üniversitemizin mevcut konumunu değerlendirmekle sınırlı kalmamış; aynı zamanda geleceğe yönelik kurumsal yönelimini netleştiren stratejik bir çerçeve ortaya koymuştur. Eğitim modeli, sanayi entegrasyonu, toplumsal katkı, çevresel sürdürülebilirlik ve kurumsal yönetim başlıklarında elde edilen geri bildirimler; üniversitemizin güçlü yönlerini pekiştiren ve gelişim alanlarını sistematik biçimde yapılandıran bütüncül bir dönüşüm perspektifi sunmuştur.

Bu raporda ortaya konan yaklaşım, yükseköğretim kurumunun yalnızca bilgi üreten bir yapı olmadığını; aynı zamanda ekonomik, sosyal ve çevresel kalkınmanın aktif bir aktörü olduğunu kabul etmektedir. Üniversitemiz, bölgesel kalkınma ekosistemi içinde konumlanan, veri üreten, çözüm geliştiren ve etki oluşturan bir model doğrultusunda ilerlemektedir. Çalıştay süreci, bu rolün daha sistematik ve ölçülebilir bir zemine taşınması gerektiğini açık biçimde ortaya koymuştur.

Eğitim alanında belirlenen yönelim, teorik bilgi ile uygulama pratiğinin bütünleşmesini esas almaktadır. Uygulama ağırlıklı müfredat, dijital yetkinliklerin güçlendirilmesi, problem çözme kapasitesinin geliştirilmesi ve işletmede mesleki eğitim modelinin yeniden yapılandırılması; mezun profilinin sektör beklentileri ile daha güçlü uyum sağlamasını hedeflemektedir. Bu dönüşüm, mezunların yalnızca işe yerleşme oranını artırmayı değil; nitelikli ve sürdürülebilir istihdam üretmeyi amaçlamaktadır.

Üniversite-sanayi iş birliği başlığında önerilen model, dönemsel ve proje bazlı etkileşimlerin ötesine geçerek kurumsallaşmış bir entegrasyon mekanizması kurmayı hedeflemektedir. Danışma kurulları, veri paylaşım altyapısı, ortak Ar-Ge projeleri ve sektörel analiz kapasitesi ile üniversitemiz, bölgesel üretim süreçlerine daha doğrudan katkı sunacaktır. Bu yapı, üniversitenin ekonomik değer üretme kapasitesini güçlendirecektir.

Toplumsal katkı alanında belirlenen strateji, sosyal güçlenme ve kapsayıcı kalkınma perspektifini merkeze almaktadır. Kadın girişimciliği, genç istihdamı, kırsal kalkınma ve sürekli eğitim programları aracılığıyla üniversitemiz, bölgesel toplumsal yapıya doğrudan temas eden projeler geliştirmeyi hedeflemektedir. Toplumsal katkı faaliyetleri niceliksel değil; etki temelli ölçüm anlayışı ile değerlendirilecektir.

Çevresel sürdürülebilirlik başlığı ise 2025 vizyonunun ayrılmaz parçası olarak konumlandırılmıştır. Karbon ayak izi ölçümü, sürdürülebilir üretim danışmanlığı, jeotermal ve çevresel etki analizleri gibi alanlarda bilim temelli veri üretimi öncelik taşımaktadır. Üniversitemiz, çevresel politika ve planlama süreçlerinde referans alınan bir akademik merkez olma yönünde ilerlemektedir.

Kurumsal yönetim boyutunda ise stratejik izleme sistemi, performans göstergeleri, risk yönetimi ve şeffaf raporlama mekanizmaları ile güçlü bir yönetim altyapısı oluşturulması hedeflenmiştir. Planlama-uygulama-izleme-iyileştirme döngüsünün kurumsallaştırılması, sürdürülebilir gelişimin temel şartı olarak görülmektedir. Veri temelli karar alma pratiği, üniversitemizin yönetsel kapasitesini ileri seviyeye taşıyacaktır.

Belirlenen stratejik başarı göstergeleri, dönüşüm sürecinin ölçülebilirliğini sağlayacaktır. Eğitim kalitesi, sanayi entegrasyonu, toplumsal katkı ve finansal sürdürülebilirlik alanlarında tanımlanan göstergeler; performansın düzenli biçimde analiz edilmesine imkân verecektir. Bu sistem, yalnızca kontrol aracı değil; stratejik gelişim mekanizmasıdır.

Uygulama öncelikleri ve takvimlendirilmiş yol haritası, çalıştay çıktılarının operasyonel zemine taşınmasını güvence altına almaktadır. Kısa vadede altyapı ve sistem kurulumuna; orta vadede yapısal dönüşüme; uzun vadede ise kurumsal modelin kalıcı hale getirilmesine odaklanılacaktır. Bu aşamalı yaklaşım, dönüşüm sürecinin planlı ve kontrollü ilerlemesini sağlayacaktır.

Kurumsal taahhüt perspektifi, 2025 stratejik yöneliminin geçici bir plan değil; uzun vadeli bir gelişim sürecinin başlangıcı olduğunu ortaya koymaktadır. Üniversitemiz, değişen ekonomik ve teknolojik koşullara uyum sağlayabilen, esnek ve öğrenen bir organizasyon yapısını benimsemektedir. Bu yaklaşım, sürdürülebilir kurumsal büyümenin temelini oluşturmaktadır.

Genel değerlendirme çerçevesinde ortaya çıkan en temel husus, üniversitemizin bölgesel kalkınma sürecinde merkezi bir rol üstlenmeye hazır olduğudur. Eğitim kalitesi, sanayi entegrasyonu, veri üretimi ve toplumsal katkı alanlarında geliştirilen model; kurumsal kapasite ile desteklendiğinde yüksek etki potansiyeli taşımaktadır. Paydaş katılımı ve şeffaf yönetim anlayışı, bu sürecin meşruiyetini güçlendirmektedir.

2025 yılı itibarıyla üniversitemiz; bilgi üreten, bilgiyi uygulamaya dönüştüren, etkiyi ölçen ve şeffaf biçimde raporlayan bir kurumsal yapıya doğru ilerlemektedir. Bu dönüşüm, yalnızca akademik başarıyı değil; toplumsal güveni ve kurumsal itibarı da güçlendirecektir. Stratejik yönelim, planlı uygulama ve veri temelli izleme ile desteklendiğinde kalıcı bir kurumsal gelişim modeli ortaya çıkacaktır.

Bu sonuç bölümü, çalıştay sürecinin yalnızca değerlendirme değil; yön belirleme niteliği taşıdığını göstermektedir. Üniversitemiz, belirlenen stratejik çerçeve doğrultusunda bölgesel kalkınma, sürdürülebilir gelişim ve nitelikli insan kaynağı üretimi hedeflerine kararlılıkla ilerlemektedir.

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ